

ÅRSREGNSKAP 2017

Innhold:	Side 2 – 14	Årsberetning
	Side 15 – 19	Regnskap
	Side 20 – 38	Noter
	Side 39	Kontantstrømanalyse
	Side 40 – 41	Revisorberetning

INTERNASJONAL ØKONOMI

Etter flere år med stagnasjon og ubetydelige veksttall, viste verdensøkonomien klare tegn på økt optimisme og sterkere vekst i 2017. I flere land falt arbeidsledigheten til lavere nivåer enn i perioden før finanskrisen. Med bedre tro på framtida fikk man også etter hvert en høyere investeringsvekst og ikke minst en betydelig forbruksvekst. I svært mange land har den positive utviklingen blitt understøttet av en svært ekspansiv pengepolitikk, der sentralbanken har fortsatt med verdipapirkjøp. En felles nevner for de fleste land er et svært lavt rentenivå, noe som må ses i sammenheng med en prisvekst som har holdt seg svært lav.

Ved utgangen av året ser vi at den gode veksten har ført til at flere land har begynt å heve styringsrenten. I USA har den amerikanske sentralbanken (FED) hevet styringsrenten tre ganger i løpet av 2017. Banken har også nedskalert sine verdipapirkjøp, noe som indikerer en pengepolitisk innstramming. Virkningen av denne innstramningen er imidlertid litt usikker når man tar hensyn til skattereformen som ble vedtatt på slutten av året.

Situasjonen i de fremvoksende økonomier tok seg også opp i 2017, noe som i stor grad skyldes en positiv utvikling i de råvareeksporterende økonomiene. Her står nok Kina for et solid bidrag, med en vekst i overkant av 6 prosent.

NORSK ØKONOMI

En tyngende faktor for veksten i norsk økonomi de seneste årene har vært fallet i oljeprisen, og som følge av det et betydelig fall også i oljerelaterte investeringer. Gjennom 2017 tok oljeprisen seg opp med ca. 10 USD pr fat, og ved utgangen av året lå prisen på 62 USD pr fat. Den lave oljeprisen har medført en betydelig reduksjon av aktiviteten innen denne sektoren, noe som har medført en rekke tiltak som har redusert kostnadsnivået. Ved utgangen av året ser det imidlertid ut til at nivået på oljeinvesteringene har nådd bunnivået, og det er grunn til å regne med at investeringene igjen vil øke i tiden fremover.

Økte oljepriser innvirker på den totale utenrikshandelen. Oljeprisen påvirker vanligvis også kronekursen. Men kronekursen svekket seg gjennom hele 2017, noe som ga eksportbedriftene bedre vilkår i forhold til sine utenlandske konkurrenter. Så langt ser det ut til at Norge ender opp med et handelsoverskudd på 160 mrd. kr. for 2017. Dette er en oppgang på 12,7 prosent fra året før.

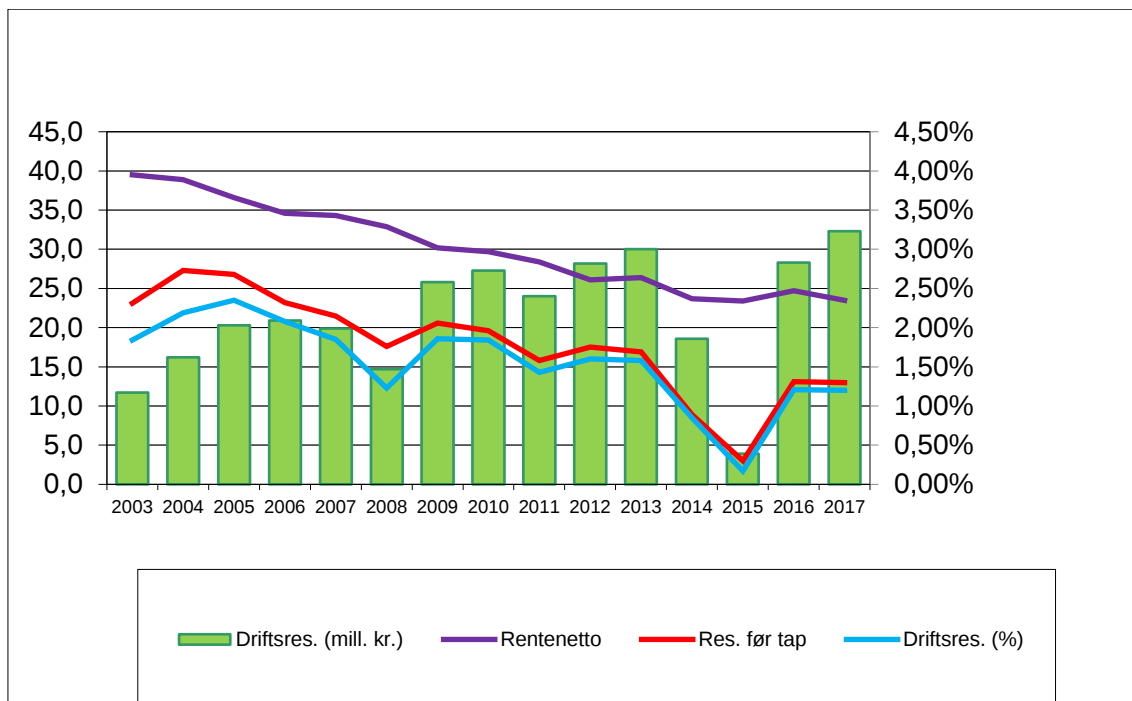
Verdiskapingen (BNP) for Fastlands-Norge økte med om lag 2 prosent i 2017. Slik sett kan det synes som norsk økonomi har vendt tilbake til «normal» vekst igjen. Driverne i denne utviklingen er økte boliginvesteringer og god vekst i det private konsum. Spesielt har boliginvesteringene økt markert, noe som skyldes de seneste års prisvekst på brukte boliger. Imidlertid fikk vi i andre halvår i 2017 et betydelig omslag i boligprisene, der vi for første gang på svært lenge fikk en nedgang. Den største nedgangen kom i Oslo, men samme tendens gjenspeiler seg også i våre andre storbyer.

Norges Bank holdt rentene uendret gjennom året, med en foliorente på 0,5 prosent. I løpet av året holdt bankenes utlånsrente for flytende boliglån med god sikkerhet seg ganske stabil på rundt 2,5 prosent. Ser vi på kredittveksten for husholdningene så viser denne en økning på 6,4 prosent fra november i 2016 til samme måned i 2017. Så til tross for at boligprisene har falt noe tilbake, er husholdningenes totale gjeld rekordstor! For å bremse låneveksten innførte Finanstilsynet forsommeren 2017 nye og strengere retningslinjer for forbrukslån. I tillegg ble boliglånsforskriften fra desember 2016 videreført. Finanstilsynet vurderte gjeldssituasjonen så alvorlig at bankene fikk krav om økt motsyklisk kapitalbuffer, opp fra 0,5 til 2,0 prosent fra januar 2018.

RESULTATREGNSKAPET

Bjugn Sparebanks resultat av ordinær drift (før skatt) var i 2017 på 32,3 mill. kroner, eller 1,20 % i forhold til gjennomsnittlig forvaltningskapital (GFK). Tilsvarende tall for 2016 var 28,3 mill. kroner eller 1,21 %. Veksten fra 2016 til 2017 er årsaken til det bedre resultatet målt i kroner.

Utviklingen i bankens resultat de 15 siste årene har vært som følger, både målt i prosent av GFK og i kroner:

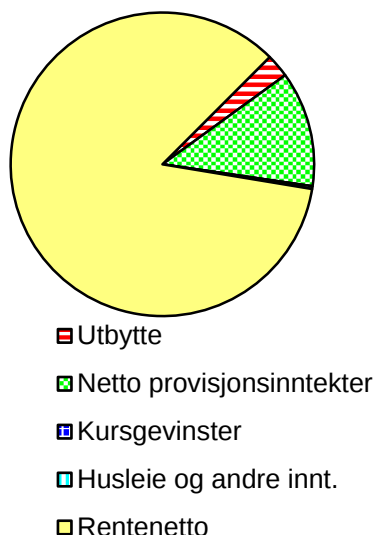

Figuren viser en gradvis nedgang i rentenettoen (målt i prosent av GFK) i hele perioden. Driftsresultatet målt i prosent var fallende i perioden fra 2005 til 2008, før det økte i 2009 og var ganske stabilt fram til 2013. I 2014 og 2015 var det en kraftig nedgang pga. tap på obligasjoner, men i 2016 og 2017 har resultatet vært bra.

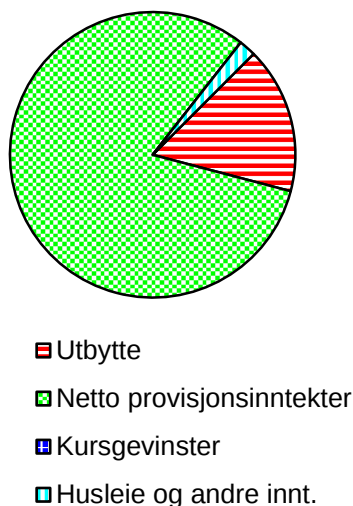
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter (rentenettoen) var i 2017 på 63,5 mill. kroner eller 2,35 % målt i forhold til GFK. Dette er en økning på 5,6 mill. kroner men en nedgang på 0,11 prosentpoeng fra 2016. Styret er godt fornøyd med bankens rentenetto. Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter er det vesentligste bidraget til det totale dekningsbidraget i banken, og står i 2017 for 84,9 % (83,2 % i 2016) av bankens totale inntekter (før fradrag av kurstap).

Andre driftsinntekter utgjorde 10,2 mill. kroner eller 0,38 % i 2017. I 2016 var sum inntekter 9,8 mill. kroner eller 0,42 %. Ser vi på tallene eks. gevinster/tap på verdipapirer, viser disse 11,3 mill. kroner eller 0,42 % i 2017 og 11,7 mill. kroner eller 0,50 % i 2016. Nedgangen målt i kroner har hovedsakelig kommet på utbytte. Veksten i 2017 har dessuten ikke gitt økte provisjonsinntekter.

Fordelingen alle inntekter

Fordeling andre driftsinntekter

Rentenettoen utgjør en stor andel av bankens inntekter (84,9%), og når det gjelder øvrige inntekter ser vi at provisjonsinntektene er klart størst. De har dessuten økt sin andel av andre driftsinntekter fra 77,0 % i 2016 til 81,5 % i 2017.

Driftskostnadene til banken har hatt en økning på 1,5 mill. kroner i 2017 og utgjør 38,6 mill. kroner. Dette er 1,43 % regnet av GFK. For 2016 utgjorde driftskostnadene 37,0 mill. kroner eller 1,58 %. Driftskostnadene er 0,4 mill. kroner høyere enn budsjettert, men målt i prosent av GFK er den 0,06 prosentpoeng lavere. I budsjettet for 2018 legges det opp til en økning i kostnader på 1,3 mill. kroner men en reduksjon målt i prosent av GFK på 0,06 prosentpoeng.

Personalkostnadene ble i 2017 på 19,4 mill. kroner, eller 0,72 % av GFK. I 2016 utgjorde personalkostnadene 17,8 mill. kroner eller 0,76 %. Økningen målt i kroner skyldes hovedsakelig innføringen av finansskatt og økte andre sosiale kostnader. Antall årsverk utført i banken var 21,0 både i 2017 og i 2016. Personalkostnadene utgjør 50,2 % (mot 48,0 % forrige år) av bankens totale kostnader. I de førte personalkostnadene i 2017 utgjør lønn og annen godtgjørelse til ansatte og tillitsvalgte 12,8 mill. kroner. Av denne summen er 344.000 kroner godtgjørelse til styret. Som honorar for ekstern revisjon og rådgivning er det for 2017 utbetalt 575.000 kroner inkl. mva. I dette beløpet ligger en godtgjørelse på 275.000 kroner knyttet til konsulentbistand.

Bankens Edb-kostnader er inkludert i posten «administrasjonskostnader» i resultatregnskapet. Disse kostnadene utgjorde 10,2 mill. kroner eller 0,38 % i 2017. I 2016 var tilsvarende tall 10,4 mill. kroner eller 0,44 %.

Hvis vi måler bankens kostnader opp mot inntektene, utgjør disse 52,3 % i 2017. I 2016 utgjorde kostnadene 54,7 % av inntektene. Det har vært styrets målsetting å ligge på en kostnadsandel under 50 prosent, og dette målet ble nådd med god margin i perioden 2004 – 2013, men målet er ikke nådd de 4 siste årene. Ser vi på kostnadsprosenten ekskl. kursgevinster/-tap, viser den 51,6 % i 2017 og 53,2 % i 2016.

Bokførte tap på utlån og garantier var i 2017 på 2,8 mill. kroner, eller 0,10 % av GFK. Tilsvarende tall i 2016 var henholdsvis 1,8 mill. kroner eller 0,08 %. Utlånsporteføljen er vurdert nøye, og det er utført avsetninger til tap i samsvar med forskrifter fra Finanstilsynet og med utgangspunkt i bankens risikoklassifiseringssystem. Bankens har i 2017 økt sine gruppenedskrivninger på utlån med 1,6 mill. kroner. Misligholdet i banken er fortsatt lavt og utgjør kun 2,8 mill. kroner ved utgangen av 2017. Det har vært viktig for styret å ha et lavt mislighold, og styret er derfor godt fornøyd med tallene.

Bankens tapstall for 2017 ligger 0,2 mill. kroner høyere enn budsjettert. Styret er opptatt av at en lokal forankret sparebank har et sterkt engasjement knyttet til det lokale næringslivet og dermed utviklingen i lokalsamfunnet, blant annet med hensyn til sysselsetning, vekst og utvikling. 78 % av bankens totale utlån er gitt til de private husholdningene, mens 22 % er utlån til næringslivet (inkl. landbruk). Bjugn Sparebank har dermed holdt næringsandelen uendret det siste året.

Det legges stor vekt på å analysere bankens risikoeksponering i de forskjellige næringer og bransjer. Denne analysen bygger på beregninger med utgangspunkt i egne erfaringstall over lang tid samt den økonomiske situasjonen og utviklingen regionalt. Banken er særskilt eksponert innen eiendom.

Banken tok i 2015 i bruk et nytt system for risikoklassifisering av utlånskunder (se beskrivelse under kapittelet «Utlån»). Engasjementer som risikoklassifiseres som høy risiko (RKL 8 – 10) eller misligholdte engasjementer (RKL 11), vurderes nedskrevet. Differansen mellom samlet engasjement og nåverdien av forventet kontantstrøm for disse kundene, føres som tap. Pr. 31.12.2017 utgjør de totale nedskrivninger på utlån 9,7 mill. kroner, noe som utgjør 0,40 % av brutto utlån. Pr. 31.12.2016 hadde banken tapsnedskrivninger på 8,2 mill. kroner, noe som utgjorde 0,39 % av brutto utlån. Banken benytter en beregningsmetode for å fastsette gruppenedskrivninger ved å ta hensyn til nevnte RKL-klasse eller PD (sannsynligheten for mislighold), og avsetningen pr. 31.12.2017 er 1,2 mill. høyere enn beregningene tilsier.

Bjugn Sparebank er en stor skattebetaler. Skattekostnaden for 2017 er på 8,7 mill. kroner, mot 6,7 mill. kroner i 2016. Betalbar skatt var 5,7 mill. i 2017 mot 5,0 mill. kroner i 2016.

DISPONERING AV OVERSKUDDET

Styret foreslår at det av overskuddet på 23.661.402 kroner blir overført 261.402 kroner til bankens gavefond. Fra dette fondet foreslår styret at det blir benyttet inntil 200.000 kroner til gaver til allmennyttige formål. Det resterende overskuddet på 23,4 mill. kroner overføres til sparebankens fond. Med denne overføringen vil fondet således utgjøre 303,1 mill. kroner.

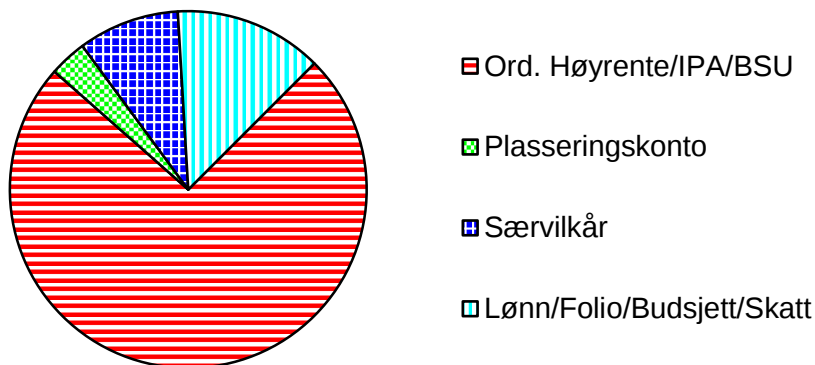
FORVALTNINGSKAPITALEN

Ved årets slutt utgjorde forvaltningskapitalen i Bjugn Sparebank 2.777,6 mill. kroner. Dette er en økning fra året før på 316,4 mill. kroner eller 12,9 %. Veksten ble i 2017 høyere enn året før, da den var på 8,7 %. Banken nådde sine måltall både når det gjelder utlånsvekst og innskuddsvekst. Den gjennomsnittlige forvaltningskapitalen for banken har i 2017 vært på 2.698,6 mill. kroner, mot 2.344,9 mill. kroner i 2016.

INNSKUDD

Bjugn Sparebank hadde samlede innskudd på 2.155,9 mill. kroner ved utgangen av 2017. De har da økt med 265,6 mill. kroner eller 14,0 % i løpet av året. I 2016 var det en økning på 174,8 mill. kroner eller 10,2 %.

Fordeling av bankens innskudd

Andelen av plasseringskonti (fastrente) er redusert fra 12,0 % i 2016 til 3,4 % i 2017. Ordinære høyrentekonti har økt sin andel fra 62,0 % til 74,0 % i 2017, og en stor del av økningen har kommet på høyrentekonti med 31 dagers varslingsfrist på uttak.

Totalindeksen ved Oslo Børs har hatt en økning på 19,1 % i 2017 etter en økning på 12,1 % i 2016. Selv om indeksen økte for 5. år på rad, var det stor volatilitet gjennom året, spesielt for oljerelaterte aksjer. Dette gjør at mange privatpersoner fortsatt vegrer seg fra å plassere sin sparekapital i fonds- og aksjeprodukter.

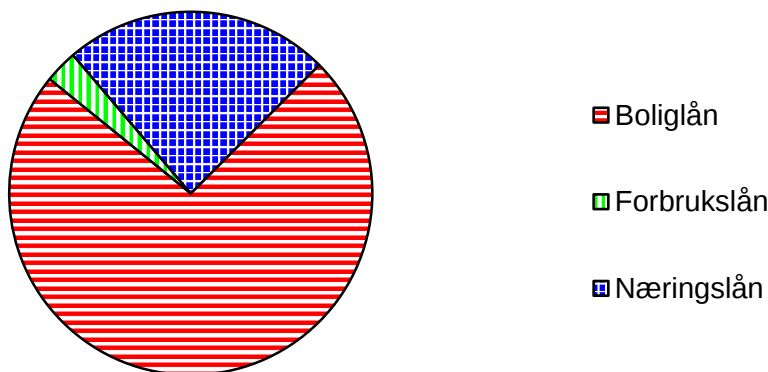
Banken har ikke rentebinding i innskuddsporteføljen ut over 12 måneder. Fastrenteinnskudd utgjør 73,0 mill. kroner, eller bare 3,4 % av de samlede innskudd. Fastrenteinnskuddene har dessuten blitt redusert med 153,3 mill. kroner i 2017, og styret mener derfor at renterisikoen på fastrenteinnskuddene er lav.

UTLÅN

Rentenivået var stabilt fra mars 2012 til høsten 2014. Et fall i markedsrentene førte da til at de fleste bankene, Bjugn Sparebank inkludert, reduserte sine renter på innskudd og utlån. Siden da har Norges Bank redusert sin styringsrente 4 ganger (desember 2014, juni 2015, september 2015 og mars 2016), alle ganger med 0,25 prosentpoeng. Gjennom hele 2017 har styringsrenten ligget fast på 0,50 % og det har i 2017 kun vært marginale endringer i utlånsrentene.

Etter at banken hadde en utlånsvekst på 11,9 % i 2016, ble det i budsjettet for 2017 lagt opp til en vekst på 198,9 mill. kroner eller 9,5 %. Dette målet ble nådd i og med at brutto utlån økte med 322,4 mill. kroner eller 15,3 %. Brutto var utlånene ved siste årsskifte på 2.423,5 mill. kroner.

Fordeling av bankens utlån etter kategori

Lån til næringslivet utgjør til sammen 23,7 % ved utgangen av 2017, noe som er en økning på 0,5 prosentpoeng i 2017. Lån til boliger utgjør 73,3 %.

Banken tok i 2015 i bruk et nytt risikoklassifiseringssystem som kun legger til grunn objektive kriterier. Systemet består av 12 risikoklasser der 1 er best og 10 er dårligste ordinære klasse. RKL 11 og 12 benyttes for misligholdte og tapsutsatte engasjementer. Modellen skal indikere sannsynligheten for at et engasjement går i mislighold. Resultatet av risikoklassifiseringen og utviklingen i risikoklasser, blir jevnlig fremlagt for styret. Med en vekst i utlånene også dette året, har styret hatt et våkent øye med hensyn til misligholdte lån. Misligholdet var lavt både pr. 31.12.2016 og 31.12.2017. Styret er godt fornøyd med utviklingen, men det er viktig å ha et sterkt fokus på misligholdte engasjementer også i tiden framover. Det er i den forbindelse tatt høyde for hyppig rapportering til styret, især for store engasjement og engasjementer med høy risiko. Kredittrisiko er et vesentlig punkt i den kvartalsvise risikorapporteringen til styret.

Note 2 til regnskapet viser resultatet av bankens risikoklassifisering. Innenfor privatmarked har det vært en liten bedring av porteføljen i 2017. 93,5 % av porteføljen klassifiseres som lav eller middels risiko (RKL 1 – 7) pr. 31.12.2017 mot 93,2% året før. For bedriftsmarkedet har det vært en liten forverring i 2017, og ved utgangen av året er 82,7 % av porteføljen lav eller middels risiko (mot 84,2 % pr. 31.12.2016).

Banken har 33,4 mill. kroner i fastrentelån, noe som innebærer en økning på 1,2 mill. kroner siste år. Gjennomsnittlig rentebindingstid er dessuten kort, 1 år og 4 mnd. Styret mener derfor at banken har en lav renterisiko knyttet til utlånsvirksomheten.

LIKVIDITETSSITUASJON

Banken har hatt god likviditet gjennom hele 2017. Banken har ikke lagt ut egne obligasjonslån i 2017, men har 2 lån med til sammen 150,0 mill. i utestående og 300,0 mill. i ramme. Banken har imidlertid fornyet 3 obligasjonslån via Kredittforeningen for Sparebanker på til sammen 125 mill. kroner til 2 nye lån i løpet av året. Lånet på 50 mill. kroner forfaller i februar 2020, mens lånet på 75 mill. kroner har forfall i september 2021.

Banken har følgende likvide midler pr. 31.12.2017:

- 5,4 mill. kroner i kontanter
- 47,6 mill. kroner i Norges Bank
- 1,1 mill. kroner i andre banker
- 144,5 mill. kroner i obligasjoner
- 95,0 mill. i fond

Banken har dessuten en trekkfasilitet knyttet til oppgjørsvirksomheten på 123 mill. kroner.

Ved utgangen av året utgjorde bankens innskuddsdekning 89,0 %, mens tilsvarende i 2016 var 90,0 %. Styret har som strategi at banken skal ha en god likviditetssituasjon, og har i den forbindelse en målsetning om at innskuddsdekningen skal være mellom 80 og 90 %. Styret er derfor godt fornøyd med at innskuddsdekningen ligger i ønsket korridor. For øvrig henvises det til notene for andre nøkkeltall.

Styret kontrollerer og overvåker den likviditetsmessige risikoen ved månedlige og kvartalsvise rapporter fra administrasjonen. Etter styrets oppfatning er kreditt- og likviditetsrisikoen fortsatt blant bankens viktigste utfordringer i tiden som kommer.

VERDIPAPIRER

Bankens beholdning av obligasjoner er redusert med 36,2 mill. kroner i 2017 og utgjør 144,5 mill. kroner ved utgangen av året. Etter store verdifall i obligasjonsporteføljen i 2014, 2015 og i første kvartal 2016, har det vært en positiv utvikling i bankens portefølje. Riktignok var det en negativ utvikling i 2. halvår 2017, men banken har en netto gevinst på obligasjonene på 1,0 mill. kroner i 2017. I 2016 var det netto kurstap på 1,9 mill. kroner. Obligasjonsbeholdningen er nedskrevet med til sammen 15,1 mill. kroner ved utgangen av 2017. Pr. 31.12.2016 var beholdningen nedskrevet med 24,3 mill. kroner. Renteinntektene på obligasjoner var 6,4 mill. kroner i 2017 og 9,1 mill. kroner i 2016. Pga. den dårlige utviklingen i industriobligasjoner i 2014 og 2015, har styret vedtatt å fjerne rammene på slike papirer. Det er imidlertid vedtatt å bruke litt tid på salget av eksisterende papirer.

Hele bankens beholdning av obligasjoner klassifiseres som omløpsmidler og består av statsgaranterte obligasjoner, obligasjoner med fortrinnsrett (OMF-er), finansobligasjoner og obligasjoner i industriselskaper. 115,2 mill. kroner eller 79,8% av beholdningen er plassert i OMF-er. Videre er 10,0 mill. kroner plassert i en svensk kommune med statsgaranti, mens 11,0 mill. kroner er beholdningen av finansobligasjoner (hvorav ansvarlige lån og fondsobligasjoner utgjør 3,0 mill. kroner). De øvrige obligasjonene (8,2 mill. kroner) er i industriselskaper. Industriporteføljen er dermed redusert med 50,9 mill. kroner i 2017.

Det ligger lite renterisiko i obligasjonsporteføljen, i og med at kun 0,9 mill. kroner av bankens obligasjoner har rentefastsettelse utover 3 mnd. For resten av porteføljen er renten knyttet opp mot 3 mnd Nibor/Stibor, og renterisikoen vurderes derfor som lav.

Bankens beholdning av aksjer og andeler utgjør 119,5 mill. kroner ved utgangen av 2017. Dette innebærer en økning på 34,7 mill. kroner fra året før. Økningen skyldes hovedsakelig økning av rentefond. Plasseringer i rentefond utgjør 88,8 mill. kroner noe som utgjør 74,3 % av porteføljen. Banken har kjøpt anleggsaksjer for 1,5 mill. kroner og solgt for 1,2 mill. kroner i 2017. Det er mottatt utbytte på anleggsaksjene med 1,9 mill. kroner i 2017 mot 1,1 mill. kroner i 2016. Banken hadde netto kurstap på omløpsaksjer på 0,2 mill. kroner i 2016 og 0,3 mill. kroner i 2015.

Beholdningen av aksjer gruppert som omløpsmidler utgjør 3,2 mill. kroner pr. 31.12.2017. Beholdningen består av aksjeposter der obligasjoner er konvertert til aksjer. Styret har valgt å bruke litt tid på realiseringen av porteføljen. Banken hadde netto kurstap på omløpsaksjer på 2,2 mill. kroner i 2017 mot 0,2 mill. kroner i 2016.

BETALINGSFORMIDLING

Veksten i bankens forvaltningskapital gjenspeiler seg selvfølgelig i flere kunder og økt omsetning. Antall aktive kunder i banken utgjør 7.591 ved utgangen av 2017, noe som innebærer en økning på 4,8 % siste år. Veksten i utlån har også i 2016 hovedsakelig kommet utenom egen kommune. Kunder tilhørende i Bjugn står for 41,1 % (mot 45,8 % i 2016) av bankens brutto utlån. Når det gjelder innskudd har det vært en reduksjon i innskudd fra kunder i Bjugn kommune fra 39,9 % til 35,5 % i 2017. Vi forventer økt kundetilstrømning av kunder bosatt utenfor kommunen også i tiden som kommer. Dette skyldes bankens høye markedsandel i hjemkommunen.

Når det gjelder betalingsformidling, fortsetter banken sitt arbeid mot stadig økt bruk av automatiske tjenester. Det har også siste år blitt gjennomført flere salgskampanjer for å øke bruken av selvbetjente betalingsløsninger. Resultatet av denne innsatsen har også i 2017 vært godt.

Priser på betalingsformidlingen har vært tilnærmet uendret også i 2017. Det er dermed flere av bankens tjenester som fortsatt ikke er priset slik at det gir full kostnadsinndekning. Styret har så langt ikke valgt å benytte prismekanismen som et virkemiddel for å fremme økt bruk av automatiske tjenester.

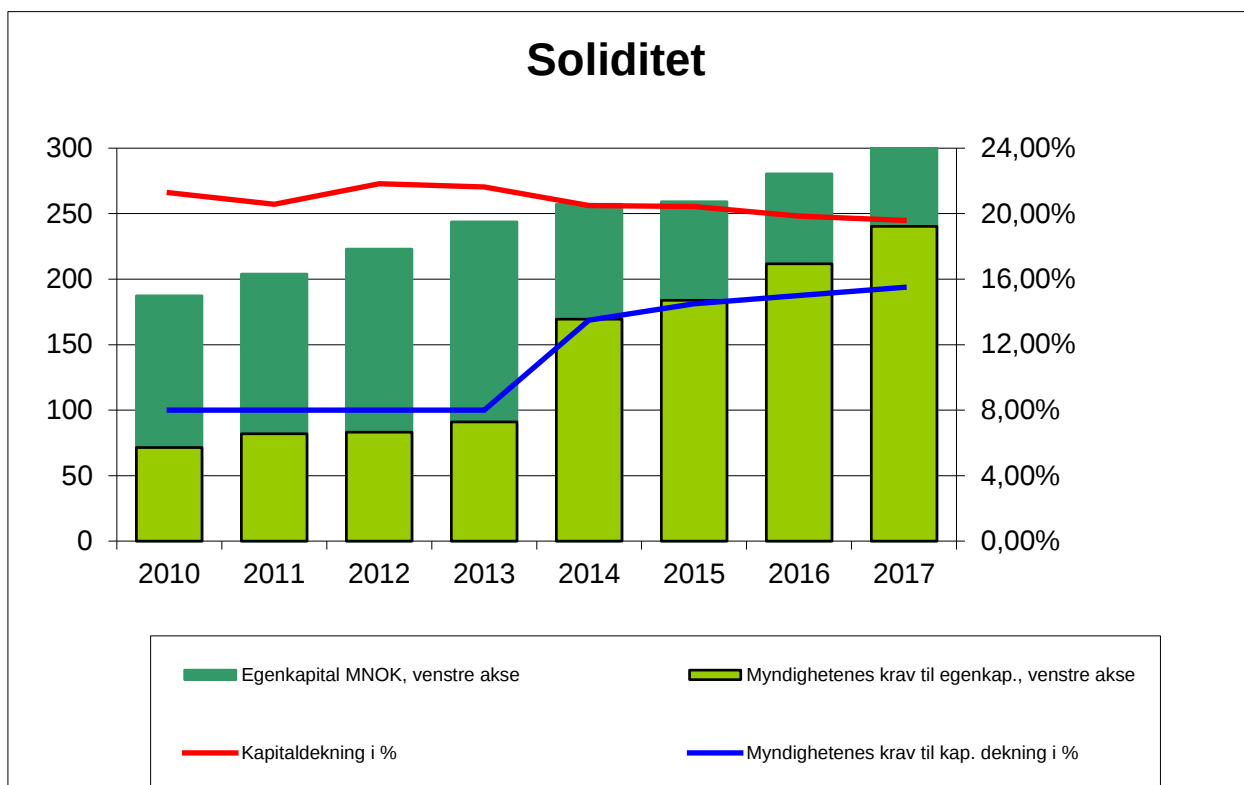
Styret er av den oppfatning at banken har benyttet blant annet automatiseringen i betalingsformidlingen til å effektivisere bankdriften. Målt i forvaltningskapital i forhold til antall årsverk, viser dette at hvert årsverk forvalter 137,5 mill. kroner pr. 31.12.2017. Dette gir en økning på 15,7 mill. kroner siden forrige årsskifte. Veksten i forvaltningskapitalen på 316,4 mill. kroner eller 12,9 % er gjennomført uten noen økning i antall årsverk.

EGENKAPITAL OG SOLIDITET

Bankens kapitaldekningsprosent forteller hvor stor bankens ansvarlige kapital (egenkapital) er i forhold til en risikovektet balanse. Hele kapitaldekningen består av ren kjernekapital både pr. 31.12.2017 og pr. 31.12.2016. Ved utgangen av 2017 var bankens kapitaldekning på 19,59 %. Kapitaldekningen har blitt redusert med 0,27 prosentpoeng i 2017, noe som skyldes veksten i utlån. Banken ligger fortsatt 3,1 prosentpoeng over kapitalmålet som er fastsatt av styret, når det gjelder «ren kjernekapital», men kapitaldekningen ligger 0,4 prosentpoeng under målet. Banken tar sikte på å komme over målet for kapitaldekning i 2018.

Banken foretar årlige beregninger i hht. risikoprofil og nødvendig kapitalbehov etter de såkalte ICAAP-reglene. Beregningene viser at banken har kapital til å møte en stressituasjon. Banken fikk i 2017 fastsatt et Pilar 2-krav på 3,0 %.

Den bokførte egenkapitalen utgjør 303,8 mill. kroner ved utgangen av 2017, noe som utgjør 10,9 % av bankens forvaltningskapital. Tilsvarende tall for 2016 var 280,5 mill. kroner eller 11,4 %. Egenkapitalandelen ble dermed redusert i 2017, noe som skyldes sterk vekst. Styret har for 2018 en målsetning om at veksten ikke skal medføre noen svekkelse av bankens egenkapital.

Figuren viser at banken har en egenkapital som ligger godt over myndighetenes krav, selv etter at kravene er skjerpet. Kapitaldekningen har ligget over 20 % fra 2010 til 2015, men har ligget litt under 20 % både i 2016 og i 2017.

Egenkapitalrentabiliteten før skatt ble i 2017 på 11,5 %. Dette er høyere enn året før, da den var 10,9 %. Styret er fornøyd med egenkapitalavkastningen i 2017.

Det har vært en liten nedgang i kapitaldekningen i 2017, men banken har fortsatt god soliditet. Med god soliditet og forventninger om fortsatt god inntjening, har styret avlagt et årsregnskap som forutsetter videre drift. Soliditeten sikrer banken god handlefrihet.

RISIKOSTYRING

Risikostyringen i Bjugn Sparebank skal sikre at risikoeksponeringen til enhver tid er kjent og er innenfor rammer trukket opp av styret. God risikostyring er en viktig forutsetning for at banken når sine mål og bidrar til stabil og god drift. Bankens Risiko- og Revisjonsutvalg er lagt inn i styremøtene, og bankens risk manager deltar på alle styremøter.

Bankens kvalitetsprogram gjennom nye og oppdaterte policyer og retningslinjer, trekker opp de overordnende retningslinjene for risikostyringen, herunder styring av kredittrisiko, markedsrisiko, likviditetsrisiko, og operasjonell risiko.

Risiko styres gjennom rammer, fullmakter, retningslinjer og rutiner, samt krav til rapportering, organisering og kompetanse. Gjennom Basel II er det innført et tilleggskrav til kapital, ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process). Dette er en prosess som skal sikre at banken har tilstrekkelig kapital selv i vanskelige tider.

Kredittrisiko

Styring av kredittrisiko gjøres gjennom de prosesser som har til formål å sikre at banken oppnår sine målsetninger om ønsket avkastning innenfor kredittområdet. For å styre kredittrisiko utarbeider banken kredittpolicy, kredittprosesser, kredittfullmakter og målinger/ overvåkningssystemer.

Kredittbehandlingsrutinene skal være med å sikre at banken søker å minimalisere sin kredittrisiko gjennom kritisk vurdering av kundenes betjeningsevne, økonomi og sikkerhet og gjennom oppfølging av problemengasjement. Som en del av bankens kredittprosess, blir alle utlånskunder risikoklassifisert. Banken tok i 2015 sammen med resten av Eika-gruppen, tatt i bruk et nytt system for risikoklassifisering. Det er nå kun objektive kriterier som legges til grunn. Eksterne data fra Bisnode samt interne forhold som restanse, overtrekk og endringer i engasjement, benyttes ved klassifiseringen. Det er videre gitt lavere fullmakter når det gjelder kunder som klassifiseres i risikoklassene som innebærer høy risiko.

Banken har også ved utgangen av 2017 et lavt mislighold og et lavt volum av tapsutsatte engasjementer. Andelen av utlån til næringslivskunder har vært stabil i 2017, og styret anser bankens kredittrisiko som akseptabel.

Bankens beholdning av obligasjoner utgjør ved årsskiftet 144,5 mill. kroner. Disse verdipapirene påvirker også bankens kredittrisiko. Beholdning av obligasjonene i industriforetak der den største kredittrisikoen ligger, er redusert med 51 mill. kroner i 2017. Pr. 31.12.2017 utgjør de kun 8,2 mill. kroner. Kredittrisikoen på obligasjonsporteføljen er derfor redusert kraftig i 2017. En mer detaljert beskrivelse av obligasjonsporteføljen er gjengitt i notene.

Ut fra dette vurderer styret kredittrisikoen som moderat.

Markedsrisiko

Renteendringer, svingninger i aksje-/verdipapirkurser og endringer i valutakurser utgjør bankens markedsrisiko. I bankens markedspolicy som er sist revidert av styret i oktober 2017, har banken fastlagt rammer for bankens markedsrisikorammer, herunder obligasjoner/sertifikater, renter, finansielle instrumenter og valuta.

Bankens utlåns- og innskuddsvirksomhet og virksomhet i tilknytting til aktiviteter i norske og internasjonale penge- og kapitalmarkeder påfører banken renterisiko. Ulik bindingstid på rentene på aktiva- og passivasiden i banken utgjør bankens renterisiko. Det meste av bankens virksomhet er knyttet opp mot flytende rente. Summen av utlån med fast rente er fortsatt lav, og utgjør bare 1,4 % av de totale utlån ved utgangen av året. Renterisikoen når det gjelder obligasjoner har vært lav også i 2017. Fastrenteinnskuddene er redusert ytterligere i 2017, og banken har ikke rentebinding ut over 1 år på innskudd. Renterisikoen pr. 31.12.2017 ligger dermed langt under den rammen som styret har fastsatt.

Rammene på industriobligasjoner er fjernet i 2017, og restbeholdningen på 8,2 mill. kroner vil bli avhendet i 2018. Markedsrisikoen på obligasjoner er derfor redusert i løpet av 2017. Rammene på egenhandel med aksjer, andeler og egenkapitalbevis ble fjernet i 2015. Beholdningen av aksjer er lav, og styret vurderer derfor at bankens markedsrisiko på aksjer og andeler er moderat.

Banken handler lite i annen valuta enn NOK. Banken har eiendeler i andre valutaer tilsvarende 1,4 mill. kroner pr. 31.12.2017. Dette er 4,6 mill. kroner lavere enn pr. 31.12.2016, og styret vurderer fortsatt bankens valutaeksponering som lav.

Liquiditetsrisiko

I bankens likviditetsstrategi heter det at Bjugn Sparebank skal til enhver tid ha tilstrekkelig likviditet til å dekke sine forpliktelser ved forfall og til å dekke opp ønsket lønnsom vekst.

Styringen av bankens likviditet baserer seg på likviditetsbehovet i ulike tidsintervaller, krav til langsiktig finansiering, størrelse på udisponerte trekkrettigheter, størrelsen på likviditetsreserver og lengden på tidsperioden som banken skal være uavhengig av ny finansiering fra penge- og kapitalmarkedet. I bankens likviditetspolicy er tidsperioden som banken skal være uavhengig av ny finansiering fra penge- og kapitalmarkedet for tre ulike scenarier, fastsatt til 12 måneder. Det gjennomføres kvartalsvise beregninger for å dokumentere at banken greier dette. I tillegg har banken fastsatt mål på hvor mye kundeinnskudd minst skal utgjøre av brutto utlån. Dette målet er 80 %.

Verdiene på Finanstilsynets likviditetsindikatorer for finansiering med gjenstående løpetid over ett år og over en måned, var ved slutten av året henholdsvis 108,9 og 111,0. Tilsvarende tall forrige år var 108,4 og 114,3, og banken har dermed fortsatt gode forholdstall. Videre viser bankens LCR- rapport pr. 31.12.2017 en LCR på 136 %. Dette er klart høyere enn forrige år, da den var 87 %. Bankens minimumsmål for LCR har vært 90 % i 2017, men målet økes til 110 % i 2018.

Innskuddsdekningen er redusert fra 90,0 % til 89,0 % i løpet av 2017, og innskuddsdekningen ligger fortsatt i øvre del av korridoren mellom 80 og 90 % som er fastsatt i bankens strategiplan. Med bakgrunn i dette samt bankens gode egenkapital, vurderes likviditetsrisikoen som lav.

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko er risiko for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser. Det gjennomføres årlige risikovurderinger av ulike områder. Disse danner grunnlaget for kontrollhandlinger som følges opp gjennom bankens internkontrollsystem.

Administrasjonen og styret arbeider kontinuerlig med forbedringer av den interne kontroll gjennom oppdateringer av retningslinjer, policyer og rutinebeskrivelser. I 2015 ferdigstilte banken et nytt internkontrollsystem. Dette systemet ble videreutviklet i 2016 og 2017. På bakgrunn av den løpende rapporteringen av driften og risikosituasjonen gjennom året, mener styret at banken har hatt god oversikt over den operasjonelle risiko også i 2017.

Den operasjonelle risiko betegnes som lav til moderat ved årsskiftet.

PERSONALE OG ARBEIDSMILJØ

Ved utgangen av 2017 hadde banken 22 fast ansatte, og av disse var 3 på deltid. Antall årsverk i arbeid er 20,8 ved årsskiftet, og inkludert i dette er 0,6 årsverk vedrørende renhold. Dette er det samme som ved forrige årsskifte. Antall årsverk nedlagt i virksomheten i løpet av året er 21,0. Dette er det samme som i 2016. Fordelt på kjønn har banken totalt 14 kvinner og 8 menn blant de ansatte pr. 31.12.2017. Av styrets 5 medlemmer er det 2 kvinner, og av generalforsamlingens 13 medlemmer er det 6 kvinner.

Som et ledd i bankens kompetanseplan har det også i 2017 blitt gjennomført en betydelig etterutdanning blant de ansatte. I erkjennelsen av at det stadig blir innført nye og til dels krevende produkter, stilles det også krav til banken som leverandør av disse. Banken har 8 godkjente rådgivere innen kreditt. Banken har dessuten 3 autoriserte finansielle rådgivere og 9 ansatte som har gjennomført godkjenningsordning innenfor skadeforsikring hvorav 2 er autoriserte forsikringsrådgivere.

Det er også i 2017 brukt mye tid på strategiarbeid, både i styret og i administrasjonen. I bankens strategi for perioden 2018 – 2021 er visjon, verdier og kundeløfter videreført, og målet er at alle ansatte skal ha visjonen og verdiene «under huden».

Bjugn Sparebank har i 2017 hatt et sykefravær på 8,3 %. Dette utgjør til sammen 379 sykdomsdager, men 3 langtidssykmeldinger utgjør 83,8 % av samlet sykefravær. I 2016 var sykefraværet 4,4 % noe som utgjorde 227 sykdomsdager. 4 langtidssykmeldinger utgjorde da 72,5 % av samlet sykefravær.

Banken har et godt ventilasjonsanlegg i bankbygget. For øvrig har banken en løpende prosess med henblikk på å ha arbeidsplasser med en optimal ergonomi.

Lån til de ansatte i banken utgjorde ved utgangen av 2017 33,2 mill. kroner. Det er ikke stilt garanti for noen av de ansatte. Det totale engasjement vedrørende de tillitsvalgte som omfattes av Lov om finansieringsvirksomhet § 2 – 15, var ved årsskiftet 3,6 mill. kroner.

Samarbeidet mellom ledelsen og de ansattes tillitsvalgte har vært godt. Etter styrets oppfatning har også arbeidsmiljøet i 2017 vært godt.

Bankens virksomhet er ikke av en slik karakter at den forurensar det ytre miljø.

SAMFUNNSROLLE OG SAMFUNNSANSVAR

Bjugn Sparebanks samfunnsrolle har sitt utspring i bankens visjon: Vi skal være best på kundeopplevelser gjennom å skape varige verdier. Videre kan bankens verdivalg sammenfattes i tre ord – tett på, solid og modig.

Vår samfunnsrolle er knyttet direkte til bankens kjerneoppgaver: Kreditt, sparing, forsikring, betalingsformidling, disponering av kapital/investeringer mv. Bjugn Sparebank er på denne måten en svært viktig del av blodårenettet i den ytre delen av Fosen-halvøya, og i Bjugn spesielt. Hvis den finansielle infrastrukturen ikke fungerer, vil samfunnet gå i stå.

Samfunnsansvaret strekker seg imidlertid enda lenger enn dette. Kunder, ansatte, myndigheter mv. har forventninger om at kompetanse- og ressurssterke virksomheter som Bjugn Sparebank, tar et engasjement overfor fellesskapet ut over det å levere gode økonomiske resultater. Banken eier selskapet Valsneset Eiendom AS, som jobber med eiendomsutvikling på Valsneset i Bjugn. Videre har banken mindre eierposter i det regionale næringselskapet Fosen Innovasjon AS og i Fosenbrua AS som utreder bruforbindelse over Trondheimsfjorden. Bjugn Sparebank bidrar også med betydelige midler for å utvikle lokalt kultur- og idrettsliv, og især har aktivitetene knyttet til kulturskolen, kulturhuset og skøytehallen vært prioritert.

For bankens styre er det svært viktig å påpeke at bankens mulighet til å utøve et samfunnsansvar i første rekke ligger i en solid og lønnsom drift av banken. Med dette i bunnen skal banken bidra aktivt til positiv samfunnsutvikling i bankens markedsområder gjennom å være en:

- Attraktiv lokal finansiell partner kjennetegnet av fellesskap med lokalsamfunnet, korte og raske beslutningsveier, god kompetanse og høy servicegrad.
- Aktiv medeier/pådriver i selskaper som har til formål å øke bolysten og investeringsattraktiviteten i vårt markedsområde.
- God støttespiller for kultur, idrett og næringsutvikling lokalt. Banken har i løpet av 2017 bidratt med om lag 1,5 mill. kr. via gaver og sponsoravtaler til slike formål.

FREMTIDSUTSIKTER

Ved utgangen av 2017 var utsiktene for 2018 gode for de fleste næringer utenom boligbygging, hvor tidene er noe mer usikre enn hva tilfellet har vært de senere år. Utviklingen i boligprisene vil nok også bli fulgt nøye fra Finanstilsynets side, særlig med den stadig økende kredittveksten for husholdningene som bakteppe. Så langt har hverken boligprisfall, innstramninger i boliglånsforskriften eller nye retningslinjer for forbrukslån klart å få ned gjeldsveksten merkbart. Husholdningenes høye gjeldsbyrde var en sårbarhet i norsk økonomi i 2017, en sårbarhet som vedvarer inn i 2018. Det skal derfor ikke utelukkes at Finanstilsynet i løpet av året vil iverksette ytterligere tiltak for å bremse denne utviklingen.

Når det gjelder det markedet vår bank betjener, så har ikke blant annet boligmarkedet vært så «hett» som i mer sentrale strøk. Imidlertid ser vi at prisene i bruktboligmarkedet har vært økende de senere årene, uten at det så langt er grunn til bekymring. Det siste også med bakgrunn i liten befolkningsvekst og dermed relativt beskjeden etterspørsel etter boliger.

Aktiviteten i vårt primærmarked har tatt seg godt opp i 2017, og det er grunn til å tro at den vedvarer også i 2018. Det investeres mye i infrastruktur, veier o.l., samt at utbyggingen av Ørland Hovedflyplass fortsatt foregår for fullt. Her tildeles det for tiden store kontrakter knyttet til støyisolering av boliger nær flyplassen. I tillegg har antall ansatte økt betydelig i såkalt blå sektor i den senere tid. Tall fra denne næringen viser nå en samlet årlig omsetning på nærmere 5 mrd. kroner. Statistisk kommer denne omsetningen fram under Hordaland fylke fordi hovedkontorene for flere av virksomhetene ligger i Bergen. Men arbeidsplasser gir som kjent vekst og utvikling for et hvert nærrområde.

I begynnelsen av 2018 valgte 11 av bankene som står som eiere av Eika Gruppen as å si opp sine avtaler med gruppen. Gjennom Eika Gruppen skaffer eierbankene seg tilgang på finansielle produkter og tjenester, som igjen den enkelte bank tilbyr sine kunder. De ulike produktselskapene tilbyr blant annet forsikringsprodukter både på liv og skade, kredittkort, sparing og plassering, kapitalforvaltning og i tillegg tjenester til internt bruk i bankene (bl.a. opplæring, regnskapsføring m.m.). I tillegg skjer all utvikling på IT-siden innen Eika Gruppen og den danske datasentralen SDC.

Verdiskapningen i Eika Gruppen har de siste 5 årene vært svært betydelig, med en økning i verdien av konsernet på 181 prosent. Samtidig har distributørprovisjoner og utbytte til eierbankene også økt betydelig. For 2017 utgjør denne posten godt og vel 700 mill. kr. Samtidig har også kostnadene med driften økt betraktelig, noe som i første rekke skyldes store utviklingskostnader på IT-siden. I begrunnelsen fra de bankene som nå har sagt opp sin avtale med gruppen er det nettopp kostnadsutviklingen for den enkelte bank som er det bakenforliggende for deres utmeldelse. De mener at kostnadene vokser på en måte som ikke er bærekraftig for de minste bankene i grupperingen. Her nevnes spesifikt IT-utviklingen i gruppen.

Bjugn Sparebank er også av de mindre bankene i gruppen. Styret er urolig for situasjonen som er oppstått blant eierne, og ser at denne situasjonen kan bli svært krevende å stå i ut over året.

RESULTATOPPSTILLING

<i>Tall i tusen kroner</i>	NOTE	2017	2016
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner		399	355
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kunder		92.721	80.327
Renter og lignende inntekter av sertifikater og obligasjoner		6.381	9.124
Andre renteinntekter og lignende inntekter		2	3
Sum renteinntekter og lignende inntekter		99.504	89.809
Renter og lignende kostnader på gjeld til kredittinstitusjoner		2.858	3.116
Renter og lignende kostnader på innskudd fra og gjeld til kunder		28.404	23.677
Renter og lignende kostnader på utstedte verdipapirer		3.462	3.885
Andre rentekostnader og lignende kostnader	7	1.253	1.200
Sum rentekostnader og lignende kostnader		35.976	31.878
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter		63.527	57.931
Inntekter av aksjer, andeler og verdipapirer med variabel avkastning		1.877	2.469
Sum utbytte og andre inntekter av verdipapirer med variabel avkastning		1.877	2.469
Garantiprovisjoner		449	659
Andre gebyr- og provisjonsinntekter		10.683	10.481
Sum provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	8	11.132	11.140
Andre gebyr og provisjonskostnader		1.922	2.110
Sum provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	8	1.922	2.110
Netto verdiendring og gevinst/tap på sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende vp		992	(1.871)
Netto verdiendring og gevinst/tap på aksjer og andre verdipapirer med variabel avkastning		(2.229)	(178)
Netto verdiendring og gev/tap på valuta og finansielle drivater		153	78
Sum netto verdiendring og gev/tap på valuta og verdipapirer som er omløpsmidler	6	-1.084	-1.970
Driftsinntekter faste eiendommer		216	221
Andre driftsinntekter		-	3
Sum andre driftsinntekter		216	223
Lønn		12.773	12.261
Pensjoner	9	2.883	2.793
Sosiale kostnader		3.700	2.737
Administrasjonskostnader		13.262	13.687
Sum lønn og generelle administrasjonskostnader	10	32.617	31.479
Ordinære avskrivninger		1.917	1.801
Sum avskr. m.v. av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	12	1.917	1.801

Driftskostnader faste eiendommer		785	754
Andre driftskostnader		3.263	3.000
Sum andre driftskostnader	13	4.048	3.754
Tap på utlån		2.811	1.762
Tap på garantier m.v.		-	-
Sum tap på utlån, garantier m.v.	2	2.811	1.762
Nedskrivning/reversering av nedskrivning		-	(603)
Gevinst/tap		(12)	7
Sum nedskr./reversering av nedskrivning og gev./tap på verdip. som er anl.m.		-12	-596
Resultat av ordinær drift før skatt		32.341	28.290
Skatt på ordinært resultat	14	8.679	6.722
Resultat for regnskapsåret		23.661	21.569
Til disposisjon		23.661	21.569
Overført til/fra sparebankens fond		23.400	21.400
Overført til/fra gavefond		261	170
Sum overføringer og disponeringer	20	23.661	21.570

EIENDELER

<i>Tall i tusen kroner</i>	Noter	2017	2016
Konter og fordringer på sentralbanker	15	52.992	53.587
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		1.066	4.878
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner med avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		3.750	3.750
Sum netto utlån og fordringer på kredittinstitusjoner		4.816	8.628
Kasse-/drifts- og brukskreditter		389.724	397.030
Byggelån		123.870	90.861
Nedbetalingslån		1.909.907	1.613.248
Sum utlån og fordringer på kunder, før nedskrivninger	2	2.423.502	2.101.139
Individuelle nedskrivninger på utlån	2	(900)	(1.050)
Nedskrivninger på grupper av utlån	2	(8.800)	(7.159)
Sum netto utlån og fordringer på kunder		2.413.802	2.092.930
Overtatte eiendeler		9.059	7.446
Sertifikater og obligasjoner utstedt av det offentlige		10.000	-
Sertifikater og obligasjoner utstedt av andre		134.528	180.704
Sum sertifikater og obligasjoner	6	144.528	180.704
Aksjer, andeler og grunnfondsbevis		117.045	82.287
Sum aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning	6	117.045	82.287
Eierinteresser i kredittinstitusjoner		-	-
Eierinteresser i andre tilknyttede selskaper		-	-
Sum eierinteresser i tilknyttede selskaper		-	-
Eierinteresser i kredittinstitusjoner		-	-
Eierinteresser i konsernselskaper	6	2.500	2.500
Sum eierinteresser i konsernselskaper		2.500	2.500
Goodwill		-	-
Utsatt skattefordel	14	4.122	7.145
Sum immaterielle eiendeler		4.122	7.145
Maskiner, inventar og transportmidler		3.086	3.797
Bygninger og andre faste eiendommer		15.851	16.403
Sum varige driftsmidler	12	18.937	20.201
Andre eiendeler		3.622	162
Sum andre eiendeler		3.622	162
Opptjente ikke mottatte inntekter		2.429	2.261
Forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader		3.751	3.387
Sum forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter		6.180	5.648
SUM EIENDELER		2.777.603	2.461.239

GJELD OG EGENKAPITAL

<i>Tall i tusen kroner</i>	Noter	2017	2016
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		25.206	(0)
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner med avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		125.165	125.196
Sum gjeld til kredittinstitusjoner	17	150.371	125.196
Innskudd fra og gjeld til kunder uten avtalt løpetid		1.504.090	1.300.995
Innskudd fra og gjeld til kunder med avtalt løpetid		651.805	589.347
Sum innskudd fra og gjeld til kunder	17	2.155.895	1.890.342
Obligasjonsgjeld		150.000	150.000
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	18	150.000	150.000
Annen gjeld		8.481	7.790
Sum annen gjeld	19	8.481	7.790
Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter		4.449	4.540
Pensjonsforpliktelser	9	4.573	2.921
Sum avsetninger for påløpte kostnader og forpliktelser		4.573	2.921
SUM GJELD		2.473.770	2.180.789
Sparebankens fond		303.100	279.700
Gavefond		734	750
Sum opptjent egenkapital	20	303.834	280.450
SUM EGENKAPITAL		303.834	280.450
SUM GJELD OG EGENKAPITAL		2.777.603	2.461.239
Poster utenom balansen			
Garantiansvar	21	24.120	35.971

Bjugn, 31.12.2017 - 08.02.2018 - 08.03.2018

Jan Vollan
(styreleder)

Frode Johnsen
(nestleder)

Ingjerd Harøy

Ola Nygaard

Wenche Olden Gilde
(ansattevalgt representant)

Bjarne Beversmark
(banksjef)

Gunnar Eide
(økonomisjef)

NOTE 1 – FINANSIELL RISIKO

Bjugn Sparebank sitt rammeverk for risikostyring og kontroll definerer risikovilje og prinsipper for styring av risiko og kapital som bygger på Basel III-regelverket (se omtale i note 3). Banken er pålagt risikogjennomgang i henhold til kapitalkravsforskriften og internkontrollforskriften. Bankens resultatmål er en konkurransedyktig egenkapitalavkastning og resultatvekst. Risikostyringen skal bidra til at dette målet oppnås, både ved at forretningsmessige muligheter utnyttes, og at potensielt negative resultatutslag begrenses.

Det er utviklet rutiner og instruksjoner i forbindelse med risikogjennomgangen som skal sikre at risikofaktorene håndteres på en tilfredsstillende måte. Det overvåkes periodisk at risikohåndteringen etterleves og fungerer som forutsatt.

Banken er eksponert for følgende risikoer; kredittrisiko, likviditetsrisiko, markedsrisiko (herunder markedsrisiko og renterisiko) og operasjonell risiko, i tillegg til bankens overordnede forretningsrisiko (herunder strategisk- og omdømmerisiko). Risiko vurderes etter en skala med fire nivåer: lav, middels, høy og ikke klassifisert risiko.

Kredittrisiko er omhandlet i note 2, likviditetsrisiko i note 4, renterisiko i note 5 og annen markedsrisiko i note 6. Bankens andre risikoområder:

Operasjonell risiko

Bankens operasjonelle risiko er risiko for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser, samt juridisk risiko. Denne type risiko og tapskilder ligger i den løpende driften av konsernet. Konsernet har utarbeidet policyer, rutinebeskrivelser, fullmaktstrukturer, mv, og dette, sammen med veldefinerte og klare ansvarsforhold, er tiltak som reduserer den operasjonelle risikoen. Det er videre tegnet hensiktsmessige forsikringsordninger, samt utarbeidet relevante beredskapsplaner for å håndtere krisesituasjoner.

Strategisk risiko

Risiko for at banken ikke skal "overleve". Den fundamentale risiko for styret og toppledelsen. Risiko for at verdiene av gjeld og eiendeler endres på grunn av faktorer i markedet. Dette fordrer en kontinuerlig vurdering av konkurransesituasjonen, bankens produkter og endringer i bankens rammevilkår.

Omdømmerisiko

Risiko for at banken påføres tap eller kostnader som følge av at bankens omdømme svekkes ved manglende kontrollrutiner. Bankens risikovurdering er i 2016 foretatt etter samme opplegg som foregående år. Det er foretatt systematisk gjennomgang av alle tiltak som banken har iverksatt for å redusere risiko. Den relative risiko er også vurdert mot de interne rutiner og instruksjoner og det rammeverk som er etablert i bankens systemer. Vurderingen har resultert i restrisiko, som er den risiko banken har vurdert i forhold til iverksettelse av utvidede tiltak for å begrense risikoen ytterligere.

Forretningsrisiko

Forretningsrisiko er risiko for uventede inntektssvingninger ut fra andre forhold enn kredittrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko. Banken har ikke inngått kontrakter for 2016 som ikke er opplyst i regnskapet.

NOTE 2 – KREDITTRISIKO

Kredittrisiko er risiko for tap som skyldes at kunder/motparter ikke oppfyller sine betalingsforpliktelser overfor banken. Kredittrisiko vedrører alle fordringer på kunder/motparter, herunder utlån, kreditter, garantier, uoppgjorte handler, ubenyttede kreditter, samt motpartsrisiko som oppstår gjennom derivater. Kredittrisiko avhenger av blant annet fordringens størrelse, tid for forfall, sannsynlighet for mislighold og eventuelle sikkerhetsverdi. Kredittap kan også oppstå som følge av operasjonelle feil. Kredittrisiko er bankens vesentligste risiko og består hovedsakelig av risikoen for tap på utlån.

Som sikkerhet for bankens utlånsportefølje benyttes i hovedsak:

- pant i fast eiendom
- registrerbart løsøre, landbruksløsøre og driftstilbehør
- fordringer og varelager
- pant i bankinnskudd
- finansiell pant registrert i VPS, som fond, aksjer og obligasjoner
- kausjoner

De fleste utlån er tilfredsstillende sikret ved pant, kausjon o.l. Generelt kreves sikkerhet for alle typer lån, med unntak av lønnskotokreditter.

Maksimal kreditteksponering

MAKSIMAL KREDITTEKSPONERING – POTENSIELL EKSPONERING PÅ UTLÅN

2017	Brutto utlån	Ubenyttede kreditter	Garantier	Ind. nedskriv.	Maks kreditteksp.
Lønntakere o.l.	1.886.499	152.213	111	400	2.038.424
Næringssektor fordelt:					
Jordbruk, skogbruk, fiske	48.291	7.182	-		55.473
Industriproduksjon, kraft- og vannforsyning	6.909	2.355	750		10.014
Bygg og anlegg	110.429	18.878	19.040		148.347
Varehandel, hotell/restaurant	20.444	2.639	644		23.727
Transport, lagring	10.438	1.693	2.552		14.682
Eiendomsdrift	332.802	5.539	716	500	338.558
Andre tjenesteytende næringer	7.691	1.740	306		9.737
Sum	2.423.502	192.239	24.120	900	2.638.961

MAKSIMAL KREDITTEKSPONERING – POTENSIELL EKSPONERING PÅ UTLÅN

2016	Brutto utlån	Ubenyttede kreditter	Garantier	Ind. nedskriv.	Maks kreditteksp.
Lønntakere o.l.	1.636.770	178.213	277	550	1.814.710
Næringssektor fordelt:					
Jordbruk, skogbruk, fiske	44.821	9.975	-	-	54.795
Industriproduksjon, kraft- og vannforsyning	6.348	1.096	1.000	-	8.444
Bygg og anlegg	83.325	29.394	30.234	-	142.954
Varehandel, hotell/restaurant	27.225	6.364	769	-	34.358
Transport, lagring	10.736	1.759	2.051	-	14.546
Eiendomsdrift	289.719	25.162	1.313	500	315.694
Andre tjenesteytende næringer	2.194	337	327	-	2.858
Sum	2.101.139	252.299	35.971	1.050	2.388.359

Maksimal kreditteksponering består av utlån til kunder, ubenyttede trekkrettigheter samt garantier. For garantier henvises til note 13. Banken benytter sikkerheter for å redusere risiko avhengig av marked og type transaksjoner. Sikkerheter kan for eksempel være fysiske sikkerheter eller garantier. Fysisk sikkerhet skal som hovedregel være forsikret, og kan for eksempel være boliger, andre faste eiendommer, motorvogner, driftstilbehør eller varelager. Ved vurdering av sikkerhetens verdi legges til grunn en forutsetning om fortsatt drift. Unntak fra dette gjelder i situasjoner hvor det er foretatt nedskrivninger.

Risikoklassifisering og risikostyring

Banken foretar risikoklassifisering av alle engasjementer som en integrert del av bankens kredittvurdering og saksgangsprosess. Banken benytter et risikoklassifiseringssystem for å overvåke kredittrisiko i bedrifts- og personmarkedsporteføljen. Systemet er basert på en modell som avdekker forventet sannsynlighet for mislighold og tap. Overvåking skjer med bakgrunn i engasjementsstørrelse, risikoklasse og evt. mislighold. Det benyttes et risikoklassifiseringssystem basert på 10 friske risikoklasser og 2 klasser for hhv. misligholdte engasjement og engasjement med individuelle tapsnedskrivninger. Antall klasser bidrar til at endringer (migrasjon) på kundenivå vil være synlig på et tidligst mulig tidspunkt. Dette vil også bidra til et bedre totalbilde av utviklingen av kvaliteten i bankens utlån. Modellen inneholder ikke vurderinger basert på sikkerhetsverdier, og kundens risikoklasse er derfor en sammensetning av eksterne og interne data som gir kunden en sannsynlighetsvurdering av fremtidig mislighold (PD-verdi). Systemet bygger på en sammensetning av data for kundedadferd (behaviour-modell), samt en modell for innhenting av generisk score.

Kredittrisiko styres gjennom bankens kredittstrategi. Det er utarbeidet policy, kreditthåndbøker og rutiner samt en administrativ fullmaktstruktur for styring av kredittrisiko, herunder klargjøring av krav til dokumentasjon og betjeningsevne for kunder som innvilges kreditt, samt krav til sikkerhet i engasjementene. Risiko i porteføljen blir kontinuerlig overvåket for å avdekke sannsynlighet for mislighold og for å kalkulere tap dersom mislighold inntreffer.

Bankens kredittrisiko består hovedsakelig av små enkeltrisikoer mot privat- og bedriftskundemarkedet. Etablert risikohåndtering skal sikre at kredittrisiko er i samsvar med bankens risikovilje. Modellen for gruppenedskrivning bygger på bransjeinndeling av kundene, risikoklassifisert portefølje både for privat- og bedriftskundemarked sammen med antatt sannsynlighet for mislighold og tap og en prosentvis avsetning til gruppenedskrivning.

Risikovurdering

Det er få lån av betydelig størrelse. Bankens utlånspolicy bygger på en sunn og god kvalitetsmessig vurdering av låneprosjektene. Porteføljen overvåkes kontinuerlig, med vekt på lån med restanser. Banken opererer hovedsakelig i et oversiktlig geografisk område med god kunnskap om kundene, boligpriser mv. Av samlede lån til kunder på kr 2.423,5 millioner, er 77,8 % utlånt til personkunder og 22,2 % til bedriftskunder (mot 77,9% og 22,1% i 2016). Videre er 86,2 % av brutto utlån (mot 83,3 % i 2016) gitt til kunder innen Trøndelag. Banken benytter et saksgangssystem som kvalitetssikrer kredittbehandlingen. Ved vurdering av kredittsaker legges det spesiell vekt på betalingsevne og sikkerhet. Styret får en jevnlig rapportering av innvilgede lån og restanse- og overtrekkslister. Garantier blir sikkerhetsmessig vurdert på linje med utlån.

Risikoklassifiseringen er en integrert del av kredittvurderingsprosessen. Systemet muliggjør en god overvåkning av risikoutviklingen i bankens utlånsportefølje. Utlånsvolumet er delt i 12 risikogrupper, hvor gruppe 1-3 representerer liten risiko og hvor 8-10 er lån med høy risiko. Banken vektlegger risiko ved prising av sine engasjementer. Det er således normalt med en relativ sammenheng mellom risikoklassifisering og prising av lån. De lån som har lavest rente har også tilsvarende lav risiko.

Kredittkvaliteten håndteres ved at banken benytter sine interne retningslinjer for kredittrater. Tabellen nedenfor viser kredittkvaliteten for utlånsrelaterte eiendeler.

RISIKOKLASSIFISERING

Personmarkedet 2017

	Brutto utlån	Ubenyttede kreditter	Garantier	Ind. nedskriv.
Lav risiko, klasse 1-3	1.462.279	138.679	111	400
Middels risiko, klasse 4-7	294.439	11.594	-	-
Høy risiko, klasse 8-10	125.769	1.940	-	-
Misligholdt eller tapsutsatt, klasse 11-12	1.194	-	-	-
Ikke klassifisert	2.818	-	-	-
Totalt	1.886.499	152.213	111	400

2016

	Brutto utlån	Ubenyttede kreditter	Garantier	Ind. nedskriv.
Lav risiko, klasse 1-3	1.275.396	156.839	277	-
Middels risiko, klasse 4-7	243.889	15.997	-	-
Høy risiko, klasse 8-10	111.119	5.377	-	350
Misligholdt eller tapsutsatt, klasse 11-12	2.932	-	-	200
Ikke klassifisert	3.434	-	-	-
Totalt	1.636.770	178.213	277	550

Bedriftsmarkedet 2017

	Brutto utlån	Ubenyttede kreditter	Garantier	Ind. nedskriv.
Lav risiko, klasse 1-3	87.882	5.424	1.750	-
Middels risiko, klasse 4-7	355.681	25.934	20.382	-
Høy risiko, klasse 8-10	89.871	8.576	1.398	-
Misligholdt eller tapsutsatt, klasse 11-12	2.877	2	479	500
Ikke klassifisert	691	90	-	-
Totalt	537.002	40.026	24.009	500

2016

	Brutto utlån	Ubenyttede kreditter	Garantier	Ind. nedskriv.
Lav risiko, klasse 1-3	66.186	10.804	1.052	-
Middels risiko, klasse 4-7	339.792	47.172	18.203	-
Høy risiko, klasse 8-10	51.404	16.020	15.464	-
Misligholdt eller tapsutsatt, klasse 11-12	6.645	-	975	500
Ikke klassifisert	342	90	-	-
Totalt	464.369	74.086	35.694	500

Andelen av de samlede kredittengasjementene til bedriftskunder med lav eller middels risiko, er litt lavere ved utgangen av 2017 enn ved utgangen av 2016. Det har vært en reduksjon fra 84,2 % til 82,7%. Når det gjelder privatkunder har det vært en økning fra 93,2 % til 93,5 %.

Generelle vurderinger

Bankens generelle anslag for forventet tapsnivå er basert på bokført tap de siste årene, låneporteføljens sektorfordeling, forventninger om utviklingen for norsk økonomi samt lokale markedsforhold.

Personmarkedet

Tapsnivået i personmarkedet har vært lavt i mange år. Et relativt lavt rentenivå vil gi positiv stimulans til husholdningenes økonomi, noe som kan bety økt betalingsevne. Samtidig kan stigende arbeidsledighet og høyere krav til sikkerhet bety at privatøkonomien rammes og at det blir vanskelig å betjene lån over en tid. Det forventes at gjennomsnittlig tap innenfor personmarkedet holdes innenfor 0,03 % av lånemassen også for 2018.

Bedriftsmarked

Fremtidige tap er forventet å komme fra engasjementer i risikoklassene 8-10. For risikoklasse lav risiko (1-3) forventes fremtidige tap å bli minimale. Det er ikke foretatt endring i anslag for fremtidig tap i 2017. Porteføljen følges opp tett opp av banken.

Spesifikasjon av utlånsporteføljen

	2017 Beløp	%	2016 Beløp	%
Jordbruk, skogbruk, fiske	48.291	2,0 %	44.821	2,1 %
Industriproduksjon	6.909	0,3 %	6.348	0,3 %
Bygg og anlegg	110.429	4,6 %	83.325	4,0 %
Varehandel, hotell/restaurant	20.444	0,8 %	27.225	1,3 %
Transport, lagring	10.438	0,4 %	10.736	0,5 %
Eiendomsdrift	332.802	13,7 %	289.720	13,8 %
Andre tjenesteytende næringer	7.691	0,3 %	2.194	0,1 %
Sum næring	537.003	22,2 %	464.369	22,1 %
Personkunder	1.886.499	77,8 %	1.636.770	77,9 %
Brutto utlån	2.423.502	100,0 %	2.101.139	100,0 %
Individuelle nedskrivninger	-900	0,0 %	-1.050	0,0 %
Gruppenedskrivninger	-8.800	-0,4 %	-7.159	-0,3 %
Netto utlån til kunder	2.413.802	99,6 %	2.092.930	99,6 %

Utlån fordelt geografisk etter kundens bosted	Beløp	%	Beløp	%
Bjugn	1.068.993	44,1 %	962.330	45,8 %
Ørland, Rissa og Åfjord	453.688	18,7 %	387.610	18,4 %
Trondheim	363.521	15,0 %	306.943	14,6 %
Trøndelag for øvrig	116.720	4,8 %	93.772	4,5 %
Resten av landet og utlandet	420.580	17,4 %	350.484	16,7 %
Brutto utlån	2.423.502	100,0 %	2.101.139	100,0 %

UTLÅN PÅ KATEGORI

	2017 Beløp	%	2016 Beløp	%
Kassekreditt	10.336	0,4 %	7.052	0,3 %
Driftskreditt landbruk	3.768	0,2 %	2.940	0,1 %
Boligkreditt	368.038	15,2 %	379.557	18,1 %
Lønnskotokreditt	7.583	0,3 %	7.481	0,4 %
Sum Kasse-, drifts- og brukskreditter	389.725	16,1 %	397.030	18,9 %
Boligbyggelån	21.542	0,9 %	21.431	1,0 %
Byggelån næringsliv	102.328	4,2 %	69.430	3,3 %
Sum Byggelån	123.870	5,1 %	90.861	4,3 %
Boliglån	1.360.196	56,1 %	1.113.760	53,0 %
Næringsliv	452.644	18,7 %	401.955	19,1 %
Forbrukslån	63.641	2,6 %	65.341	3,1 %
Fastrentelån	33.426	1,4 %	32.192	1,5 %
Sum Nedbetalingslån	1.909.907	78,8 %	1.613.248	76,8 %
Sum brutto utlån	2.423.502		2.101.139	

MISLIGHOLD

Misligholdte lån	2017	2016	2015	2014	2013
Misligholdte lån i alt	2.771	2.943	88	797	1.719
Individuelle nedskrivninger					
Netto misligholdte lån i alt	2.771	2.943	88	797	1.719

Bjugn Sparebank 2017

Fordeling av misligholdte lån	2017	2016	2015
Personmarked	2.216	2.943	88
Næringssektor fordelt:			
Andre tjenesteytende næringer	555		
Misligholdte lån i alt	2.771	2.943	88

Tapsutsatte lån	2017	2016	2015	2014	2013
Øvrige tapsutsatte lån i alt	3.264	7.308	6.645	7.398	7.889
Individuelle nedskrivninger	-900	-850	-500	-3.000	-3.000
Netto øvrige tapsutsatte lån i alt	2.364	6.458	6.145	4.398	4.889

Fordeling av øvrige tapsutsatte lån	2017	2016	2015
Personmarked	444	663	-
Næringssektor fordelt:			
Bygg og anlegg	2.441		
Eiendomsdrift	379	6.645	6.645
Tapsutsatte lån i alt	3.264	7.308	6.645

Individuelle nedskrivninger på utlån	2017	2016
Individuelle nedskrivninger 01.01.	1.050	500
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt individuell nedskrivning	1.358	
Økte individuelle nedskrivninger i perioden	200	550
Nye individuelle nedskrivninger i perioden	500	
Tilbakeføring av individuelle nedskrivninger i perioden	-2.208	
Individuelle nedskrivninger 31.12.	900	1.050

Individuelle nedskrivninger på utlån – fordelt på person/næring	2017	2016
Personmarked	400	550
Næringssektor fordelt:		
Bygg og anlegg	500	
Eiendomsdrift		500
Individuelle nedskrivninger på utlån i alt	900	1.050

Nedskrivninger på grupper av utlån	2017	2016
Nedskrivninger på grupper av utlån 01.01.	7.159	6.285
Periodens nedskrivninger på grupper av utlån	1.641	874
Nedskrivninger på grupper av utlån 31.12.	8.800	7.159

Tapskostnader utlån/garantier	2017	2016
Periodens endring i individuelle nedskrivninger på utlån	-150	550
Periodens konstaterte tap på garantier		
Periodens endring i gruppeavsetninger	1.641	874
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt individuelle nedskrivninger	1.358	198
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere ikke er foretatt individuelle nedskrivninger	14	175
Periodens inngang på tidligere perioders konstaterte tap	-52	-35
Periodens tapskostnader	2.811	1.762

Individuelle nedskrivninger

Bankens generelle anslag for forventet tapsnivå er basert på bokført tap de siste årene, låneporteføljens sektorfordeling, forventninger om utviklingen for norsk økonomi, påvirkning fra utlandet samt lokale markedsforhold.

Tapsnivået i personmarkedet har vært stabilt lavt i mange år. Det forventes at rentenivået også i 2018 vil holde seg på et lavt nivå, noe som betyr at betalingsevnen fortsatt vil være god. Økt arbeidsledighet kan imidlertid føre til at privatøkonomien rammes, og det kan bli vanskelig å betjene lån for en tid. Forventede tap for private engasjement antas å bli på dagens lave nivå.

Basert på vår kunnskap og oppfølging av utlånsporteføljen samt erfaringstall fra finansnæringen, forventes fremtidige tap på næringslivsporteføljen å bli på årets nivå. Det gjøres imidlertid oppmerksom på den generelle usikkerhet som er knyttet til slike prognoser. Størstedelen av tapene forventes å komme i høy og middels risikoklasse.

Konsentrasjonsrisiko

Som en del av bankens oppfølging av kredittrisiko, måles også store engasjement. Banken hadde 3 store utlånsengasjement ved utgangen av 2017, (større enn 10 % av ansvarlig kapital).

Lovmessig grense for store engasjement er 25 % av ansvarlig kapital. Bankens rutiner tilsier at store engasjement skal følges opp månedlig. I følge bankens kredittpolicy skal ikke noe engasjement overstige 20 % av ansvarlig kapital. Over tid skal ikke banken ha samlede store engasjementer for mer enn 90 % av bankens ansvarlige kapital. Med engasjement med én enkelt kunde forstås også summen av engasjementer for to eller flere motparter når disse er slik at økonomiske vansker hos den ene sannsynligvis vil medføre betalingsvanskeligheter for den eller de andre.

Eksponeringen mot bankens kunder er ellers godt spredt geografisk, hensyntatt bankens markedsandel. For å sikre diversifisering, er det gitt rammer for eksponering i bransjer, fylker og per kunde.

NOTE 3 – ANSVARLIG KAPITAL OG KAPITALDEKNING

Den ansvarlige kapitalen består av ren kjernekapital. Kravet til kapitaldekning er at den ansvarlige kapital skal minst utgjøre 8 % av et nærmere definert beregningsgrunnlag. I tillegg må banken møte bufferkrav slik at minstekravene til ren kjernekapitaldekning nå er 12 % og til kapitaldekning 15,5 %.

Bokført verdi av eiendelspostene og omregnet verdi av poster utenom balansen tilordnes en eksponeringskategori og gis en risikovekt etter den antatte kredittrisiko de representerer. Kapitaldekningen rapporteres iht. Basel III/CRD IV.

Bjugn Sparebank har et kapitalmål fastsatt av styret som tilsier at banken skal ha en kapitaldekning på minimum 20,0 % og en ren kjernekapitaldekning på minimum 16,5 %.

Kapitaldekning	2017	2016
Sparebankens fond	303.100	279.700
Gavefond	734	750
Sum egenkapital	303.834	280.450
Sum ren kjernekapital	303.834	280.450
Netto ansvarlig kapital	303.834	280.450

	2017	2016
Eksponeringskategori (beregningsgrunnlag etter risikovekt)		
Stater	-	-
Institusjoner	2.566	2.865
Foretak	205.790	199.147
Pantsikkerhet eiendom	977.752	861.111
Forfalte engasjementer	3.070	3.014
Høyrisiko-engasjementer	-	9.687
Obligasjoner med fortrinnsrett	11.543	10.481
Fordring på institusjoner og foretak med kortsiktig rating	-	859
Andeler i verdipapirfond	51.876	19.100
Egenkapitalposisjoner	26.768	30.499
Øvrige engasjementer	148.359	161.892
Sum beregningsgrunnlag for kredittrisiko	1.427.724	1.298.655
Beregningsgrunnlag for valutarisiko	-	-
Beregningsgrunnlag for operasjonell risiko	122.937	113.484
Sum beregningsgrunnlag	1.550.661	1.412.139
 Kapitaldekning i %	 19,59 %	 19,86 %
Kjernekapitaldekning	19,59 %	19,86 %
Ren kjernekapitaldekning i %	19,59 %	19,86 %

Ren kjernekapital er 3,1 prosentpoeng høyere enn bankens kapitalmål, men kapitaldekningen ligger 0,4 prosentpoeng under målet.

NOTE 4 – LIKVIDITETSRISIKO

Likviditetsrisiko er risikoen for at selskapet ikke klarer å innfri sine forpliktelser ved forfall uten at det oppstår store kostnader i form av dyr refinansiering eller behov for realisering av eiendeler. Bankens eksponering for likviditetsrisiko er hovedsakelig knyttet til finansiering i kapitalmarkedet og tap av innskudd.

Styring av likviditetsrisiko skjer gjennom fastsettelse av rammer for finansieringsstruktur, krav til spredning på instrumenter, markeder og løpetider, samt etablering av beredskapsfasiliteter.

Restløpetid for hovedpostene i balansen

Tabellen nedenfor viser restløpetiden for hovedpostene i balansen. Bankens innskuddskunder kan i praksis på kort varsel disponere sin innskuddskapital. Derimot vil bankens lånekunder ønske langsiktig finansiering og kredittrammer. I tabellen nedenfor er trukkede kasse-/driftskreditter tatt med under kolonne 0-1 mnd. på linjen for utlån til kunder. Innskudd fra kunder er rapportert i kolonnen uten løpetid, med unntak av fastrenteinnskudd og innskudd med flytende rente med 31 dagers varslingsfrist på uttak. Dette er i tråd med Finanstilsynets forskrift for slik rapportering. Banken har i praksis ansvaret for en betydelig likviditetsrisiko og forsøker bevisst å redusere likviditetsrisikoen på kort og lang sikt. Et sentralt mål er utviklingen i innskuddsdekningen, som forteller noe om bankens grad av avhengighet til pengemarkedet.

EIENDELER	< 1 mnd.	1–3 mnd.	3–12 mnd.	1–5 år	Over 5 år	U.løpetid	Sum
Kont./for dr. sentralbanker	-	-	-	-	-	52.992	52.992
Utl./for dr. til kredittinst.	-	-	-	3.750	-	1.066	4.816
Utlån til kunder	534.627	24.668	83.265	360.261	1.420.681	-9.700	2.413.802
Obligasjoner/sertifik.	52	390	1.000	134.403	8.683	-	144.528
Aksjer	-	-	-	-	-	119.545	119.545
Øvrige eiendeler	-	-	-	-	-	41.921	41.921
Sum eiendeler	534.679	25.058	84.265	498.414	1.429.364	205.823	2.777.603

GJELD OG EGENKAPITAL

	< 1 mnd.	1–3 mnd.	3–12 mnd.	1–5 år	Over 5 år	U.løpetid	Sum
Gjeld til kredittinst.	25.313	-	-	125.000	-	58	150.371
Innskudd fra kunder	12.551	542.161	49.594	-	-	1.551.589	2.155.895
Obligasjonsgjeld	-	-	50.000	100.000	-	-	150.000
Øvrig gjeld	-	-	-	-	-	17.503	17.503
Egenkapital	-	-	-	-	-	303.834	303.834
Sum gjeld og egenkapital	37.864	542.161	99.594	225.000	-	1.872.984	2.777.603

Banken tilstreber en innskuddsdekning på mellom 80 og 90 %, og dekningen utgjør ved årets utgang 89,0 % mot 90,0 % året før. Banken har 592 millioner i innskudd som er låst i minst 31 dager pr 31.12.2017.

Etablerte ordninger med lån i Norges Bank, trekkrettigheter, obligasjons- og sertifikatlån i finansmarkedet er nødvendige kapitalkilder for å fylle likviditetsgapet mellom utlån og normale kundeinnskudd. Det er avtalt en trekkmulighet på 123 mill. kroner på bankens oppgjørskonto i DnB.

Likviditetsindikator 1 (over 1 år) var 108,9 % pr. 31.12.2017, mens Likviditetsindikator 2 (over 1 måned) var 111,0 %. Dette er henholdsvis 0,5 høyere og 3,3 prosentpoeng lavere enn pr. 31.12.2016, men likevel godt over bankens måltall. Bankens LCR var 136 % pr. 31.12.2017. Lovkravet er 80 % for 2017.

Likviditetssituasjonen vurderes som tilfredsstillende for banken.

NOTE 5 – RENTERISIKO

Banken er eksponert for renterisiko knyttet til tap av rentenetto. Ulik rentebinding og referanserenter på eiendels- og gjeldsposter gir utslag på rentenetto i banken. Renterisiko reduseres ved at innlån og utlån i høy grad tilpasses samme rentebetingelser. Bankens styre har fastsatt maksimumsrammer for bankens renterisiko. Ettersom bankens innlån fra kunder og utlån til kunder hovedsakelig løper til flytende rente, er det lav risiko på denne aktiviteten. Nesten alle obligasjoner har flytende rente, og bankens renterisiko knyttet til rentepapirer er derfor begrenset. Styret har utarbeidet rammer for renterisiko på rentebærende papirer. Det foretas en løpende kontroll av at virksomheten holdes innenfor disse rammer.

Avtalt/sannsynlig tidspunkt for endring av rentebetingelser for hovedposter i balansen

Ved endring i markedsrentene kan ikke banken foreta renteendringer for alle balanseposter samtidig dersom disse har ulik bindingstid. En endring av markedsrentene vil derfor bety økning eller reduksjon av netto renteinntekter i resultatregnskapet. Renterisikoen omfattes også av den direkte effekt en renteendring vil ha på balanseposter med og uten rentebinding.

Bankens finansielle instrumenter er hovedsakelig knyttet til flytende rentebetingelser som endres eller kan endres innenfor en 3-månedersperiode. Banken har også utlån og innskudd med fast rente, som har mer enn 3 mnd. til avtalt renteendring. Samlet renterisiko knyttet til virksomheten er lav. En renteendring på 1 % vil gi en årlig effekt på resultatregnskapet på 0,1 millioner kroner. Bankens renterisiko vurderes samlet som lav, og er godt innenfor fastsatte ramme på 1,0 mill. kroner.

Tid fram til renteregulering for bankens eiendeler og forpliktelser fremgår av tabellen nedenfor.

EIENDELER

	< 1 mnd.	1–3 mnd.	3–12 mnd.	1–5 år	Over 5 år	U.binding	Sum
Kont./fordr.sentralbanker						52.992	52.992
Utl./fordr. til kredittinst.						4.816	4.816
Utlån til kunder	2.240	4.247	11.784	15.155		2.380.376	2.413.802
Obligasjoner/sertifik.	13.288	131.000	52	188			144.528
Aksjer						119.545	119.545
Øvrige eiendeler						41.921	41.921
Sum eiendeler	15.528	135.247	11.836	15.343	-	2.599.649	2.777.603

GJELD OG EGENKAPITAL

	< 1 mnd.	1–3 mnd.	3–12 mnd.	1–5 år	Over 5 år	U.binding	Sum
Gjeld til kredittinst.		125.000				25.371	150.371
Innskudd fra kunder	12.551	10.383	49.594			2.083.367	2.155.895
Obligasjonsgjeld	100.000	50.000					150.000
Øvrig gjeld						17.503	17.503
Egenkapital						303.834	303.834
Sum gjeld og egenkapital	112.551	185.383	49.594	-	-	2.430.075	2.777.603

NOTE 6 – MARKEDSRISIKO

Markedsrisiko er risikoen for tap forårsaket av endringer i markedsparametere som rente, valutakurser, aksje- eller obligasjonspriser. Banken har som nevnt i note 5, lav renterisiko. Banken har dessuten ingen inngåtte derivatavtaler pr 31.12.2017, og har ingen vesentlig valutaeksponering (samlet 4,4 mill. kroner).

Prisrisiko kommer av endringer i markedspriser, enten forårsaket av spesifikke faktorer knyttet til et individuelt finansielt instrument eller utsteder, eller faktorer som påvirker alle instrumenter handlet i et marked. Dette kan for eksempel omhandle endringer i priser eller volatilitet på aksjer, aksjeindekser eller råvarer. Rentepapirer, aksjederivater og råvarederivater er eksponert for denne risikoen. Det vesentligste av markedsrisiko relaterer seg til verdipapirmarkedet representert ved egne verdipapirbeholdninger. Hovedtyngden av bankens portefølje er plassert i obligasjoner. Forvaltningen er underlagt rapporterings- og posisjonsrammer fastlagt av styret. Rammene skal begrense risikoen, og disse rammene gjennomgås minst én gang i året.

Bankens samlede markedsrisiko vurderes basert på stress-scenarier utarbeidet i tråd med anbefalinger fra Finanstilsynet og Baselkomiteen. Banken har fra november 2017 overlatt forvaltningen av obligasjoner og fondsplasseringer til Eika Kapitalforvaltning.

Sertifikater og obligasjoner

Det er etablert interne retningslinjer for obligasjoner, og i forhold til disse skal det vektlegges god spredning på utstedere, det er bestemt maksimum eksponering pr. utsteder og det skal investeres i likvide obligasjoner. Nesten hele beholdningen er regulert i forhold til 3 mnd. NIBOR, og følgelig blir renterisikoen lav. Det skal videre kun investeres i obligasjoner med lav til middels kredittrisiko, med hovedvekt på de med lav risiko. Styret har vedtatt å ta bort rammene når det gjelder industriobligasjoner det siste året, med har valg å bruke litt tid for å få realisert resterende industriportefølje. Obligasjonsbeholdningen har hatt følgende utvikling i 2017:

SERTIFIKATER OG OBLIGASJONER		Nominell verdi	Anskaffelses kost	Bokført verdi	Markeds- verdi
Utstedt av det offentlige					
Statsgarantert (risikovekt 0 %)	Inngående beholdning	-	-	-	
	Kjøp i 2017	10.000	10.000	10.000	
	Utgående beholdning (børsnotert)	10.000	10.000	10.000	10.028
Utstedt av andre					
Institusjoner (risikovekt 20 %)	Inngående beholdning	10.000	9.999	9.970	9.972
	Kjøp i 2017				
	Salg i 2017	2.000	2.000	2.000	
	Verdiøkning i 2017			28	
	Utgående beholdn. (alle er børsnoterte)	8.000	7.999	7.998	8.028
Foretak (risikovekt 100 %)	Inngående beholdning	83.093	82.648	59.141	59.201
	Kjøp i 2017	1.678	1.678	1.680	
	Salg i 2017	57.829	57.758	49.336	
	Verdiøkning i 2017			876	
	Verdireduksjon i 2017			4.114	
	Utgående beholdning	26.942	26.568	8.247	8.247
	– Herav ikke børsnoterte	4.622	4.367	450	450
OMF (risikovekt 10 %)	Inngående beholdning	105.000	105.338	104.699	104.800
	Kjøp i 2017	20.000	20.078	20.078	
	Salg i 2017	10.000	10.000	10.000	
	Verdiøkning i 2017			509	
	Verdireduksjon i 2017			3	
	Utgående beholdn. (alle er børsnoterte)	115.000	115.416	115.283	115.551
Ansvarlig lån/fondsobl. (risikovekt 100 %)	Inngående beholdning	7.000	7.000	6.894	6.954
	Kjøp i 2017	1.000	1.000	1.000	
	Salg i 2017	5.000	5.000	5.000	
	Verdiøkning i 2017			106	
	Verdireduksjon i 2017				
	Utgående beholdn. (alle er børsnoterte)	3.000	3.000	3.000	3.006
Sum utstedt av andre		152.942	152.983	134.528	134.832
Sum sertifikater og obligasjoner		162.942	162.983	144.528	144.860

Banken hadde store tap pga. nedskrivninger på obligasjonsporteføljen både i 2014, 2015 og i starten av 2016. I 2017 har det vært en netto gevinst på 1,0 mill. kroner, mens det var 1,9 mill. kroner i tap i 2016. Beholdningen er redusert med 36,2 mill. kroner i 2017, men industriobligasjonene er redusert med 51 mill. kroner og utgjør kun 8,2 mill. kroner pr. 31.12.2017.

Aksjer, egenkapitalbevis og andeler i fond

Bankens beholdning av aksjer, egenkapitalbevis og andeler i fond består hovedsakelig av anleggsaksjer, aksjefond og rentefond. Styret vedtok å fjerne rammen på kjøp av omløpsaksjer i 2015, men banken har likevel en liten beholdning pga. et kjøp som ble gjennomført før rammen ble fjernet samt at obligasjoner er konvertert til aksjer. Beholdningen er som følger:

Bjugn Sparebank 2017

AKSJER, EGENKAPITALBEVIS OG ANDELER

Omløp	Org.nr	Navn	Antall aksjer	Anskaffelses-kost	Bokført verdi	Markeds-verdi
Børsnotert						
		Prosaf SE	24.023	673	285	285
	945.883.294	Solstad Farstad ASA	81.370	1.005	489	489
	935.349.230	DOF ASA	2.000.000	2.000	1.272	1.272
	916.235.291	PETROLEUM GEO SV	40.000	1.760	662	662
Sum børsnotert				5.438	2.708	2.708
Ikke børsnotert						
	945.725.540	Otium AS B-aksje	9.727.893	1.000	514	514
Sum ikke børsnotert				9.727.893	514	514
Sum omløpsaksjer				6.438	3.222	3.222

Anlegg			Antall aksjer	Anskaffelses-kost	Bokført verdi	Markeds-verdi
Ikke børsnotert						
		SDC A/S (dansk)	2.108	959	959	998
	979.319.568	Eika Gruppen AS	140.882	5.755	5.755	8.453
	937.896.581	Hjelmeland Spbarebank	8.485	933	933	1.103
	937.894.805	Kvinesdal Sparebank	7.684	768	768	768
	885.621.252	Eika BoligKreditt AS	1	-	-	-
	883.982.282	Bank Asept AS	60	30	30	30
	913.851.080	BANKID Norge AS	50	79	79	79
	916.148.690	Spama AS	100	10	10	150
	979.391.285	EiendomsKreditt AS	8.750	895	895	1.138
	971.575.204	Botngård Vel AL	100	5	5	5
	979.278.683	Inter-Ice AS	5.000	50	50	50
	991.773.754	Midvest I AS A-aksjer	67.004	134	134	134
	991.773.754	Midvest I AS B-aksjer	1.058	2	2	2
	991.773.762	Midvest II AS A-aksjer	43.380	87	87	87
	991.773.762	Midvest II AS B-aksjer	1.058	2	2	2
	991.049.851	Strandkanten Eiendom AS	1.600	1.603	1.000	1.000
	990.974.764	Kystnorge AS	10	10	10	10
	976.645.146	NorgesInvestor Proto AS	10.000	1.000	1.000	1.492
	987.052.651	Fosen Innovasjon AS	1.233	580	580	580
	917.894.620	Fosenbrua AS	100	510	510	510
	991.446.508	Factoring Finans AS	37	1.480	1.480	1.480
Sum ikke børsnoterte				14.892	14.289	18.071

Eierinteresser i konsernselskap

915.318.576	Valsneset Eiendom AS	2.500	2.500	2.500	3.500
-------------	----------------------	-------	-------	-------	-------

Rente- og aksjefond			Antall andeler	Anskaffelses-kost	Bokført verdi	Markeds-verdi
Børsnotert						
	996.575.942	FORTE obligasjon	176.230	17.301	19.963	19.963
	996.575.977	FORTE pengemarked	393.448	39.121	39.610	39.610
	913.359.283	FORTE Kreditt	102.559	10.000	10.406	10.406
		PIMCO GIS Income Fund I Acc NOK	43.592	4.500	4.519	4.519
		Templeton Global Bond Fund I(acc)NOK	116.822	1.250	1.235	1.235
		BlueBay Total Return Credit Fund M – NOK	1.810	1.875	1.899	1.899
		BlueBay Inv. Grade Global Aggr. Bond F. – NOK	6.079	6.250	6.291	6.291
	966.491.078	Alfred Berg obligasjon	40.319	4.900	4.913	4.913
		Arctic Norwegian Equities II B	818	1.250	1.250	1.279
		Sector Global Equity Kernel P NOK	1.653	1.500	1.500	1.575
		Egerton Capital Equity Fund plc I NOK	11.130	1.875	1.875	1.891
	987.570.199	KLP AksjeGlobal Indeks II NOK	651	1.500	1.500	1.559
	995.706.008	DNB Aktiv 30 (lederpensjonsordning)	31.675	4.573	4.573	4.828
Sum børsnotert				95.895	99.534	99.968

Banken eier 100% av aksjene i Valsneset Eiendom AS. Med bakgrunn i unntaksregelen pga. uvesentlighet, har banken valgt å ikke utarbeide konsernregnskap. Selskapets årsregnskap for 2017 viser følgende tall:

Resultatregnskap:

Sum driftsinntekter	2.232
<u>Sum driftskostnader</u>	<u>1.295</u>
Driftsresultat	937
<u>Netto finansposter</u>	<u>- 748</u>
Resultat før skatt	189
<u>Skattekostnad</u>	<u>45</u>
<u>Årsresultat</u>	<u>144</u>

Balanse:

Anleggsmidler	19.072
<u>Omløpsmidler</u>	<u>2.060</u>
<u>SUM EIENDELER</u>	<u>21.132</u>
Egenkapital	2.912
Langsiktig gjeld	18.000
<u>Kortsiktig gjeld</u>	<u>220</u>
<u>SUM GJELD OG EK</u>	<u>21.132</u>

Anskaffelseskostnaden er lik bokført verdi på alle anleggsaksjene med unntak av posten «Strandkanten Eiendom AS» som er nedskrevet med 0,6 mill. kroner. Det er til sammen mottatt aksjeutbytte på 1,9 mill. kroner i 2017 mot 1,1 mill. kroner i 2016. I 2016 mottok banken i tillegg 1,3 mill. kroner i forbindelse med ansvarlig andel i Visa Norge Bankgruppe.

Det har vært følgende utvikling i anleggsporteføljen i 2017:

Endringer i 2017	Anleggsaksjer
Inngående balanse	13.967
Tilgang 2017	1.480
Avgang 2017	-1.158
Nedskrivning	-
Utgående balanse	14.289

Gevinster og tap på valuta og verdipapirer fremkommer slik:

Netto gevinst/-tap på valuta og verdipapirer	2017	2016
Kursgevinst ved omsetning av obligasjoner	280	1.415
Kurstap ved omsetning av obligasjoner	-4.855	-2.362
Kursregulering obligasjoner	5.567	-924
Netto gevinst/-tap obligasjoner	992	-1.871
Kursgevinst ved oms. av aksjer og andeler	1.889	242
Kurstap ved oms. av aksjer og andeler	-17	
Kursregulering aksjer og andeler	-4.101	-419
Netto gevinst/-tap aksjer og andeler	-2.229	-177
Kurstap-/gevinst+ fra finansielle derivater og valuta	153	78
Sum netto gevinst/-tap på valuta og verdipapirer	-1.084	-1.970

NOTE 7 – ANDRE RENTEKOSTNADER

	2017	2016
Avgift til Sikringsfondet	1.253	1.200
Sum andre rentekostnader	1.253	1.200

NOTE 8 – PROVISJONSINTEKTER OG PROVISJONSKOSTNADER

Provisjonsinntekter	2017	2016
Garantiprovisjon	449	659
Betalingsformidling	5.724	5.514
Verdipapirforvaltning og –omsetning	249	172
Provisjon ved salg av forsikringstjenester	3.288	3.384
Andre provisjons- og gebyrinntekter	1.422	1.411
Sum provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	11.132	11.140

Provisjonskostnader	2017	2016
Betalingsformidling, interbankgebyrer	1.754	1.861
Andre provisjonskostnader	168	249
Sum provisjonskostnader og kostnader fra banktjenester	1.922	2.110

NOTE 9 – PENSJON

Banken gikk over fra en ytelsesbasert til en innskuddsbasert pensjonsordning fra 31.12.2015. I 2016 ble det gitt tilbud om førtidspensjon for ansatte som var født i 1952 eller tidligere. 1 av 3 aktuelle valgte å benytte seg av ordningen. Banken innbetaler dessuten en årlig premie til en førtidspensjonsordning for banksjef.

Pensjonskostnaden fremkommer slik de to siste årene:

	2017	2016
Spesifikasjon av netto pensjonskostnad i resultatregnskapet		
Premier AFP	181	175
Tilbud om førtidspensjon	-	564
Lederpensjon	1.652	1.460
Innskuddsbasert pensjonsordning	1.027	964
Premie ytelsesbasert ordning	46	-
Korrigerer for økt premiefond	-23	-370
Sum pensjonskostnader	2.883	2.793

NOTE 10 – LØNNS- OG ADMINISTRASJONSKOSTNADER

	2017	2016
Lønn til ansatte	12.341	11.930
Honorar til styre og tillitsmenn	432	332
Pensjoner	2.883	2.793
Arbeidsgiveravgift og finansskatt	2.284	1.522
Kurs, velferd, øvrige personalutgifter	1.696	1.215
EDB-kostnader	10.027	10.188
Markedsføring	1.753	1.747
Reiser, opplæring etc	408	550
Rekvisita	379	291
Honorarer eksterne tjenester	-	409
Telefon, porto	414	501
Sum Lønn og generelle administrasjonskostnader	32.617	31.479
Antall ansatte pr 31.12.	22,0	22,0
Antall årsverk pr 31.12.	20,8	20,8
Gjennomsnittlig antall årsverk i året	21,0	21,0

NOTE 11 – LÅN OG YTELSE

Nedenfor følger oversikt over lønn, honorarer og andre godtgjørelser i 2017 samt oversikt over lån pr. 31.12.2017 til ledende ansatte og styremedlemmer.

	Lønn og honorarer	Pensjons-ordning	Annen godtgjørelse	Sum	Lån
Ledende ansatte					
Banksjef *	1.266	174	197	1.637	1.271
Ass. banksjef	876	99	27	1.002	3.572
BM-leder	800	88	26	914	3.195
Økonomisjef	816	72	20	908	1.139
Sum ledende ansatte	3.758	433	270	4.461	9.177
<i>* I tillegg kommer premie til førtidspensjonsordning</i>					
Styre					
Styreleder	100	-	-	100	2.877
Nestleder	76	-	-	76	-
Øvrige 3 styremedlemmer (ekskl. lønn til ansattevalgt)	168	-	-	168	727
Samlede ytelser og lån til styret	344	-	-	344	3.604

NOTE 12 – VARIGE DRIFTSMIDLER

Bankens varige driftsmidler består av maskiner og inventar/innredninger, bankbygget i Botngård, en hytte på Oppdal samt en tomt i Botngård. En stor del av 2. etasje i bankbygget i Botngård ble leid ut fram til 30.09.2012, men siden da har banken benyttet hele bygget selv. Hytta på Oppdal leies ut til bankens ansatte, styremedlemmer og pensjonister, og i 2016 var leieinntektene kr 16 (kr 21 i 2016). Øvrige leieinntekter på kr 200 både i 2017 og 2016 kommer fra bowlingbygget i Bjugn som banken har rettighet til.

	Maskiner og inventar	Bankbygg Botngård	Hytte Oppdal	Tomt	Sum
Kostpris 01.01.2017	7.234	20.484	4.866	3.614	36.198
Tilgang	519	134	-		653
Avgang	-549				-549
Kostpris 31.12.2017	7.204	20.618	4.866	3.614	36.302
Akkumulerte avskrivninger 01.01.2017	3.437	11.045	1.515	-	15.997
Tilbakeførte avskrivninger på utrangerte driftsmidler	-549	-	-	-	-549
Årets ordinære avskrivninger	1.230	492	195	-	1.917
<i>Akkumulerte avskrivninger 31.12.2017</i>	<i>4.118</i>	<i>11.537</i>	<i>1.710</i>	<i>-</i>	<i>17.365</i>
Bokført verdi 31.12.2017	3.086	9.081	3.156	3.614	18.937

Bankens kjøp og salg av driftsmidler siste 5 år		Maskiner og inventar		Bygninger og tomter	
	År	Kjøp	Salg	Kjøp	Salg
	2013	910	-	3.139	-
	2014	1.994	-	3.557	-
	2015	1.095	-	2.293	-
	2016	1.947	-	378	-
	2017	519	-	134	-

NOTE 13 – ANDRE DRIFTSKOSTNADER

	2017	2016
Andre driftskostnader		
Driftskostnader fast eiendom	785	754
Honorar ekstern revisor	575	533
Maskiner, inventar og transportmidler	208	174
Eksterne tjenester	794	927
Forsikringer	134	137
Medlemskontingenter	543	429
Kostnader sikkerhet	587	296
Andre driftskostnader	422	504
Sum andre driftskostnader	4.048	3.754

Spesifikasjon av revisjonshonorar:

Lovpålagt revisjon	300	279
Attestasjon	86	117
Skatterådgivning	56	54
Andre tjenester utenfor revisjon	133	83
Sum revisjonshonorar inkl. mva	575	533

NOTE 14 – SKATT

	2017	2016
Beregning av betalbar skatt		
Resultat før skattekostnad	32.341	28.290
Permanente forskjeller	780	-1.768
Endring midlertidige forskjeller	-12.091	-8.460
Skattepliktig inntekt, grunnlag betalbar skatt	21.030	18.062
Betalbar skatt på årets resultat, 25 %	5.258	4.516

Skattekostnad	2017	2016
Betalbar inntektsskatt for året	5.258	4.516
Korrigert avsetning	-10	58
Endring utsatt skatt	3.023	2.115
For mye/lite avsatt skatt tidligere år	-64	-394
Formuesskatt	472	426
Endring i utsatt skatt ført mot EK	-	-
Sum skattekostnad	8.679	6.721

Betalbar skatt fremkommer som følger:

Formuesskatt	472	426
Inntektsskatt	5.258	4.516
Korrigert avsetning	-10	58
Sum betalbar skatt	5.720	5.000

Oversikt over midlertidige forskjeller	Endring	2017	2016
Varige driftsmidler	400	1.869	1.469
Over- / underfinansiert pensjonsforpliktelse	1.652	4.573	2.921
Premiefond	-23	-1.453	-1.430
Obligasjoner og andre verdipapirer	-14.120	11.501	25.621
Grunnlag utsatt skatt+ /utsatt skattefordel-	-12.091	16.490	28.581
Bokført utsatt skattefordel (-) /utsatt skatt (+)	-3.023	4.123	7.145
Sum bokført utsatt skattefordel		4.123	7.145

NOTE 15 – KONTANTER OG INNSKUDD I NORGES BANK

	2017	2016
Kontanter i norske kroner	5.146	5.882
Kontanter i utenlandske valutasorter	215	192
Innskudd i Norges Bank	47.631	47.513
Sum kontanter og fordringer på sentralbanker	52.992	53.587

NOTE 16 – OVERTATTE EIENDELER

Banken har følgende overtatte eiendeler:	2017	2016
Eiendom utleid til bowling	2.500	2.500
Seglkutteren Helt	6.559	4.946
Sum kontanter og fordringer på sentralbanker	9.059	7.446

NOTE 17 – GJELD TIL KREDITTINSTITUSJONER OG INNSKUDD FRA KUNDER

	2017 Beløp	%	2016 Beløp	%
Gjeld og gjennomsnittlig rente 31.12.				
Gjeld til kredittinstitusjoner				
Uten avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist	25.206		0	
Med avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist	125.165		125.196	
Sum gjeld til kredittinstitusjoner	150.371	2,14 %	125.196	2,24 %
Innskudd fra og gjeld til kunder				
Folio-/kasserekredittkonto	107.390		101.675	
Driftskredittkonto	9.527		7.209	
Lønns- og budsjettkonto	161.248		150.611	
Kapitalkonto	977.952		773.660	
Kapitalkonto ungdom	50.307		46.542	
Særvilkår kapitalkonto	197.666		221.298	
Sum innskudd uten løpetid	1.504.090		1.300.995	
BSU-konto (inkl. BSU Pluss)	35.561		30.902	
IPA-konto	1.414		1.480	
Skattetrekkonto	11.567		11.573	
31 dagers meldingsfrist	530.735		319.131	
Plasseringskonto med fast rente	72.528		226.261	
Sum innskudd med løpetid	651.805		589.347	
Sum innskudd fra og gjeld til kunder	2.155.895	1,35 %	1.890.342	1,35 %

Gjelden til kredittinstitusjoner med avtalt løpetid |gjelder andeler av obligasjonslån via Kredittforeningen for Sparebanker.

Innskuddene har økt med kr 265.553, eller 14,05 %, i 2017. Vridningen fra fastrenteinnskudd til innskudd med flytende rente som banken opplevde i 2015 og 2016, har fortsatt også i 2017, men en stor del av økningen har kommet på innskudd med 31 dagers varslingsfrist på uttak. I 2016 var det en økning i innskudd på kr 174.770 eller 10,19 %. 81,6 % av de samlede innskudd kommer fra privatmarkedet (opp fra 67,2 % i 2016). Kunder tilhørende i Bjugn kommune står for 35,5 % av bankens samlede innskudd. Dette er redusert fra 39,9% i 2016.

Bjugn Sparebank 2017

Gjennomsnittrenten på innskudd har vært 1,35 % både i 2017 og 2016.

Næringsfordelingen for innskudd er som følger:

Innskudd fra kunder	2017	%	2016	%
	Beløp		Beløp	
Lønnstakere og lignende	1.597.538	74,1 %	1.270.100	67,2 %
Næringssektor fordelt:				
Jordbruk, skogbruk, fiske	45.177	2,1 %	68.162	3,6 %
Industriproduksjon	19.205	0,9 %	34.886	1,8 %
Bygg og anlegg	33.687	1,6 %	21.239	1,1 %
Varehandel, hotell/restaurant	21.922	1,0 %	52.569	2,8 %
Transport, lagring	20.802	1,0 %	18.877	1,0 %
Eiendomsdrift	60.059	2,8 %	68.187	3,6 %
Andre tjenesteytende næringer	334.799	15,5 %	303.916	16,1 %
Offentlig forvaltning	22.706	1,1 %	52.406	2,8 %
Sum innskudd	2.155.895	100,00 %	1.890.342	100,00 %

NOTE 18 – GJELD OPPTATT VED UTSTEDELSE AV OBLIGASJONER

Utestående pr 31.12.2017	Låneopptak	Siste forfall	Pålydende	Bokført Verdi	Amortisering	Nominell rente
Lånetype/ISIN						
Obligasjonslån						
NO0010753247 (ramme kr 150.000)	04.12.2015	04.12.2018	50.000	50.000		2,27 %
NO0010763410 (ramme kr 150.000,-)	21.04.2016	21.01.2019	100.000	100.000		2,13 %
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer			150.000	150.000		

NOTE 19 – SPESIFIKASJON AV ANNEN GJELD

	2017	2016
Annen gjeld		
Bankremisser	72	52
Betalingsformidling	398	363
Betalbar skatt	5.720	5.000
Skattetrekk	841	775
Annen gjeld ellers (inkl. clearing)	1.450	1.600
Sum annen gjeld	8.481	7.790

NOTE 20 – EGENKAPITAL

	Spb. fond	Gavefond	Egenkapital
Egenkapital 01.01.2017	279.700	750	280.450
Utbetalte gaver		-278	-278
Årsoppgjørdisposisjoner	23.400	262	23.662
Egenkapital 31.12.2017	303.100	734	303.834

Disponering av overskuddet	2017	2016
Overført til sparebankens fond	23.400	21.400
Overført til gavefond	261	170
Sum	23.661	21.570

NOTE 21 – GARANTIANSVAR

	2017	2016
Garantiansvar		
Betalingsgarantier	5.536	6.009
Kontraktsgarantier	18.584	29.962
Andre garantier	-	-
Samlet garantiansvar ovenfor kunder	24.120	35.971

	2017		2016	
Garantier fordelt geografisk	Beløp	Prosent	Beløp	Prosent
Bjugn	17.093	70,9 %	18.698	52,0 %
Rissa, Ørland og Åfjord	637	2,6 %	1.125	3,1 %
Trondheim	4.432	18,4 %	14.817	41,2 %
Resten av Trøndelag	1.364	5,7 %	842	2,3 %
Resten av landet	594	2,5 %	489	1,4 %
Sum garantier	24.120	100,00 %	35.971	100,00 %

NOTE 22 – NØKKELTALL

TABELL

Nøkkeltall er annualisert der annet ikke er spesifisert

	2017	2016
Resultat		
Kostnader i % av inntekter justert for VP	52,9 %	53,2 %
Kostnadsvekst siste 12 mnd	4,2 %	9,5 %
Egenkapitalavkastning*	8,1 %	8,0 %
Andre inntekter i % av totale inntekter (eskl. VP)	12,92 %	16,8 %
Innskuddsmargin	-0,44 %	0,33 %
Utlånsmargin	3,15 %	2,40 %
Netto rentemargin hittil i år	2,35 %	2,46 %
Resultat etter skatt i % av FVK	0,88 %	0,92 %
Innskudd og Utlån		
Andel av utlån til BM av totale utlån på balansen	22,2 %	22,1 %
Andel lån overført til EBK – kun PM		
Innskuddsdekning	89,0 %	90,0 %
* EK-avkastning etter beregnet skatt – Annualisert		
Soliditet		
Ren kjernekapitaldekning	19,59 %	19,86 %
Kjernekapitaldekning	19,59 %	19,86 %
Kapitaldekning	19,59 %	19,86 %
Leverage ratio	10,60 %	11,09 %
Likviditet		
LCR	136	87
Likviditetsindikator 1	108,94	108,39
Likviditetsindikator 2	110,98	114,36

KONTANTSTRØMANALYSE	2017	2016
- Økning i nedbetalingslån	297 006	181 137
- Økning i kreditter	26 728	43 260
+ Rente- og provisjonsinnbetalinger utlån	92 206	80 101
+ Inngang på tidligere konstaterte tap	52	35
A Netto kontantstrøm fra utlånsvirksomheten	- 231 476	- 144 261
+ Økning i innskudd uten avtalt løpetid	203 095	146 867
+ Økning i innskudd med avtalt løpetid	62 458	27 903
- Renteutbetalinger til kunder	28 402	23 675
B Netto kontantstrøm fra innskuddsvirksomheten	237 151	151 095
+ Reduksjon i kortsiktige obligasjoner	42 757	50 706
- Netto tap ved salg av kortsiktige obligasjoner	8 139	11 250
+ Mottatte renter av kortsiktige obligasjoner	3 703	7 719
+ Reduksjon i kortsiktige aksjer	0	979
- Økning i rentefondplasseringer	31 322	5 000
+ Mottatte renter på realiserte rentefond	1 922	655
+ Mottatt utbytte av kortsiktige aksjer	0	0
+ Netto gevinst ved salg av kortsiktige aksjer	- 99	85
C Netto kontantstrøm fra kortsiktige verdipapirer	8 822	43 894
+ Andre inntekter (innbetalinger)	11 902	11 799
- Andre kostnader (utbetalinger)	40 111	37 813
- Betalbar skatt	4 936	6 426
- Utdelt fra gavefond	277	178
- Reduksjon i annen gjeld	29	- 886
- Økning i andre opptjente inntekter/fordringer	3 460	- 215
D Øvrig kontantstrøm fra løpende drift	- 36 911	-31 517
E=A+B+C+D Netto kontantstrøm fra driften	- 22 414	19 211
+ Økning av obligasjonslån	0	100 000
- Nedbetalt obligasjonslån	0	100 000
- Renteutbetaling obligasjonslån	3 586	3 908
+ Økning i gjeld til kreditinst. uten løpetid	25 206	0
- Reduksjon i gjeld til kreditinst. med løpetid	31	- 19
- Renteutbetalinger på gjeld til kreditinst.	2 858	3 116
F Netto kontantstrøm fra finansiering	18 731	- 7 005
- Kjøp av varige driftsmidler og overtatte eiend.	2 266	2 591
+ Salg av varige driftsmidler (salgssum)	0	0
- Netto kjøp av langsiktige aksjer	323	3 885
+ Netto gevinst ved salg av langsiktige aksjer	-12	7
+ Mottatt utbytte av langsiktige aksjer	1 877	2 469
G Netto kontantstrøm fra langsiktige investeringer	- 724	- 4 000
H=E+F+G Endring i likviditetsbeholdning	- 4 407	+ 8 206
Likviditetsbeholdning 1/1	62 215	54 009
+ Endring i likviditet	- 4 407	+ 8 206
= Likviditetsbeholdning 31/12	57 808	62 215

**Til generalforsamlingen i
Bjugn Sparebank****UAVHENGIG REVISORS BERETNING 2017****Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet***Konklusjon*

Vi har revidert Bjugn Sparebanks årsregnskap som viser et overskudd på tnok 23 661. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2017, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av bankens finansielle stilling per 31. desember 2017, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av banken slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av informasjon i årsberetningen, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi hadde konkludert med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og adm. banksjef (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til bankens evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til <https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet og forutsetningen om fortsatt drift er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av bankens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Tynset, 8. mars 2018
Revisorkonsult AS

Ola Arne Røsteggen
Statsautorisert revisor

Hovedkontor:
Parkveien 1, 2500 Tynset
Tlf: 62 20 21 80
post@revisorkonsult.no

Avd. kontor Oslo:
Grenseveien 107, 0663 Oslo
Tlf: 21 99 22 70
rune.negaard@revisorkonsult.no

Avd. kontor Røros:
Tollef Bredalsvei 13, 7374 Røros
Tlf: 928 85 246
ole-bjarne.bekkos@revisorkonsult.no